

HELLENIC - AFRICAN
CHAMBER OF COMMERCE
& DEVELOPMENT

CHAMBRE DE COMMERCE
ET DE DEVELOPPEMENT
HELLENO - AFRICAINE

ΕΛΛΗΝΟ - ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

***ΕΛΛΗΝΟΑΦΡΙΚΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ***

***ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
ΕΤΟΥΣ 2019***

Ενότητες

1. Κατάσταση μελών του Ελληνο- Αφρικανικού Επιμελητηρίου
2. Σκοπός του Επιμελητηρίου και Οργάνωση
3. Εκδηλώσεις - Δραστηριότητες
4. Συνδιοργανώσεις
5. Άλλες Δράσεις

1. Κατάσταση Μελών

Στις 31 Δεκεμβρίου 2019 το Ελληνο- Αφρικανικό Επιμελητήριο αριθμούσε 225 μέλη (143 Νομικά Πρόσωπα και 80 Φυσικά Πρόσωπα).

Με στοχοποιημένη και έντονη προσπάθεια που έγινε σε επίπεδο προσέλκυσης και εγγραφής νέων μελών, ο συνολικός αριθμός των μελών του Επιμελητηρίου για το 2019 αυξήθηκε με 10 νέα μέλη.

2. Σκοπός Επιμελητηρίου και Οργάνωση

2.α. Σκοπός

Σκοπός του Ελληνο- Αφρικανικού Επιμελητηρίου Εμπορίου & Ανάπτυξης είναι η ισχυροποίηση των οικονομικών, εμπορικών, τουριστικών και πολιτιστικών σχέσεων ανάμεσα στην Ελλάδα και τις Αφρικανικές Χώρες.

Το Επιμελητήριο:

- **Προάγει** την ανάπτυξη ελληνικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην Αφρική και ενθαρρύνει την σύναψη αμοιβαία επωφελών διακρατικών και ιδιωτικών συμφωνιών μεταξύ ελληνικών και αφρικανικών φορέων.
- **Αναδεικνύει** θέματα που προάγουν την ανάπτυξη αφρικανικών χωρών, δημοσιοποιώντας επιτεύγματα, προβλήματα και επιδιώξεις τους, κυρίως στον οικονομικό τομέα.
- **Συγκεντρώνει και παρέχει** πληροφορίες και αναλύσεις στα μέλη του σχετικά με τις πολιτικοοικονομικές συνθήκες και εξελίξεις σε σημαντικούς τομείς της οικονομίας, με το επενδυτικό κλίμα και με τις επιχειρηματικές ευκαιρίες σε επιλεγμένες χώρες κυρίως της Υποσαχάριας Αφρικής.

- **Συνδράμει**, ιδιαιτέρως μικρομεσαίες, επιχειρήσεις στην αναζήτηση εμπορικών και επενδυτικών ευκαιριών αφρικανικών αγορών μέσω διοχέτευσης στα μέλη του εξειδικευμένων πληροφοριών, προκηρύξεων, δικτύου επαφών και επιχειρηματικών συμβούλων.
- **Συμβουλεύει** και διευκολύνει αφρικανικές επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Ελλάδα.
- **Διοργανώνει** ενημερωτικές Ημερίδες για την Αφρική ή για μεμονωμένα κράτη, συνέδρια, σεμινάρια, εκθέσεις και συναντήσεις με στελέχη της κυβερνητικής και επιχειρηματικής ηγεσίας αφρικανικών χωρών, ενισχύοντας δίκτυα επαφών που προωθούν τους οικονομικούς δεσμούς Ελλάδος-Αφρικής.
- **Πρωθεί και διοργανώνει** επιχειρηματικές αποστολές σε χώρες της Αφρικής και διαμεσολαβεί για την σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων με εντοπισμό ενδιαφερομένων μερών και επίλυση διαφορών.
- **Συνεργάζεται** με αφρικανικές και ελληνικές διπλωματικές αρχές, με ευρωπαϊκά επιμελητήρια και οργανώσεις που αφορούν την Αφρική και συμμετέχει σε σχετικά ευρωπαϊκά προγράμματα.

2β. Οργάνωση

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών και την επίτευξη των στόχων του Επιμελητηρίου λειτουργεί Γραμματεία, σε μόνιμη βάση. Η Γραμματεία παρέχει τις υπηρεσίες της πέντε ημέρες την εβδομάδα και ώρες 10.00-16.00.

3. Εκδηλώσεις – Δραστηριότητες

Το έτος 2019 το Επιμελητήριο μέσω μιας σειράς επιτυχημένων εκδηλώσεων, ημερίδων και επιχειρηματικών αποστολών, συνέχισε με αμείωτη ένταση τις προσπάθειές του για την ενημέρωση και την προώθηση σχέσεων του Επιχειρηματικού κόσμου με την Αφρική καθώς και την επικοινωνία μεταξύ των μελών του. Οι εκδηλώσεις αυτές είχαν γενικότερη επιτυχία και θετική ανταπόκριση από τα μέλη του.

Το Επιμελητήριο επίσης πραγματοποίησε επίσημες συναντήσεις με Πρέσβεις και Εκπροσώπους διαφόρων Αφρικανικών Χωρών.

3.α. Εσπερίδα «Η Στερεά Ελλάδα επιχειρεί στην Υποσαχάρια Αφρική»

πραγματοποίησε το Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Ανάπτυξης με

την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σε συνεργασία με τα τέσσερα Επιμελητήρια της

Ενημερωτική εσπερίδα με θέμα «**Η Στερεά Ελλάδα επιχειρεί στην υποσαχάρια Αφρική : Επιχειρηματικές ευκαιρίες**» διοργάνωσε το **Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Ανάπτυξης και η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σε συνεργασία με τα τέσσερα Επιμελητήρια της** με μεγάλη συμμετοχή, την Τετάρτη 23.1.2019, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Επιμελητηρίου Φθιώτιδας. Σκοπός της εσπερίδας ήταν η ενημέρωση των επιχειρηματιών για τις επενδυτικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται στους κλάδους των κατασκευών, ενέργειας, τεχνολογίας, τροφίμων, τουρισμού κ.α. σε Αφρικανικές χώρες.

Εκπρόσωποι Πρεσβειών και Προξενείων καθώς και εκπρόσωποι από την Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε, και τον Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων και έμπειροι επιχειρηματίες της Υποσαχάριας Αφρικής αναφέρθηκαν στην εμπειρία τους για την οικονομία και τις προοπτικές ανάπτυξης, το επιχειρηματικό περιβάλλον, τις συνθήκες εισόδου στις αγορές της Αφρικανικής Ηπείρου. Ο επιχειρηματικός κόσμος ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα του Επιμελητηρίου και γνώρισε την αγορά της Υποσαχάριας Αφρικής, η οποία προσφέρει σημαντικές επιχειρηματικές ευκαιρίες σε συγκεκριμένους τομείς λόγω των αναγκών της για εκσυγχρονισμό υποδομών, τεχνολογική εξέλιξη και αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου, ενώ παράλληλα πραγματοποιήθηκαν και παρουσιάσεις για την πορεία της οικονομίας των χωρών αυτών και τις εκτιμήσεις για μελλοντικές εξελίξεις.

Χαιρετισμό απεύθυναν οι κ.κ. Ευθύμιος Καραϊσκος, Αντιπεριφερειάρχης της Στερεάς Ελλάδας, Σωτήρης Μουσούρης, Πρόεδρος του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου, Αθανάσιος Κυρίτσης, Πρόεδρος Επιμελητηρίου Φθιώτιδας και ο Στάθης Μόκας Επίτιμος Πρόξενος του Τσαντ και Μέλος Δ.Σ. του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου.

Ο Πρόεδρος κ. Σωτήρης Μουσούρης στον χαιρετισμό του αναφέρθηκε στις πολιτικο-οικονομικές συνθήκες στην Αφρικανική Ήπειρο, στην πρόοδο του εκδημοκρατισμού και στους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης σε πολλές χώρες της Αφρικανικής Ηπείρου. Αναφερόμενος στις επιχειρηματικές ευκαιρίες συγκεκριμένων χωρών τόνισε ότι, λόγω των αναγκών για εκσυγχρονισμό στους κλάδους υποδομών-δόμησης, ενέργειας, τεχνολογικής εξέλιξης και γενικότερα αναβάθμισης των κοινωνικών υπηρεσιών, υπάρχουν σημαντικές προοπτικές για την ελληνική επιχειρηματικότητα. Αναφέρθηκε επίσης στις υπηρεσίες που προσφέρει το Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο μέσω

ημερίδων, συναντήσεων και της Ιστοσελίδας του (www.helafrican-chamber.gr), και συγκεκριμένα της πληροφοριακής ενότητας : *Αφρική με μια ματιά: "Africa at a Glance"* που παρέχει στα μέλη του Επιμελητηρίου μια λεπτομερή βάση δεδομένων με μικρο και μακροοικονομικά στοιχεία για όλες τις χώρες της Αφρικής και παρουσιάστηκε από τον κ. Ηλία Αντωνακάκη, Μέλος του Δ.Σ. Τέλος ευχαρίστησε τον κ. Στάθη Μόκα για την πρωτοβουλία του οργάνωσης της επιτυχημένης αυτής εσπερίδας.

Ο κ. **Γεώργιος Παπαστεργιόπουλος**, Δ/ντής **Πληροφόρησης & Υποστήριξης Επιχειρήσεων της Enterprise Greece** μίλησε για τις ελληνικές εξαγωγές και ιδιαιτέρως για την εξαγωγική δραστηριότητα στην Υποσαχάρια Αφρική και τον ρόλο του **Enterprise Greece**.

Ο κ. **Κώστας Παπαπαναγιώτου**, Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής ΟΑΕΠ αναφέρθηκε στα προϊόντα και τις υπηρεσίες Ασφάλισης και Χρηματοδότησης των εξαγωγικών επιχειρήσεων.

Στην συνέχεια ακολούθησαν οι παρουσιάσεις για τρεις χώρες της Αφρικής.

Την Κένυα παρουσίασε η **κα Βίκυ Πανταζοπούλου**, Επίτιμη Πρόξενος της Κένυας στην Αθήνα, και αναφέρθηκε στις δυνατότητες και τις μεγάλες ευκαιρίες που ανοίγονται στην Κένυα στους τομείς: Ενέργειας, διαχείρισης απορριμμάτων, τεχνολογίας, κατασκευής κατοικιών, έργα οδοποιίας, βιομηχανίας, αγροτικής παραγωγής (ηλιέλαιο, γιαούρτι, γάλα τυρί, κρέας, φρούτα κ.ά.), καθώς και τουρισμού, Ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ηλιακή, αιολική, γεωθερμική, ενέργεια με χρήση βιοκαυσίμων), ορυκτών, γυψοσανίδων καθώς και εκπαίδευσης, Χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, εισαγωγή και εξαγωγή γεωργικών προϊόντων, μηχανολογικού εξοπλισμού, επενδύσεις στους τομείς εστίασης και ζαχαροπλαστικής.

Τις επιχειρηματικές ευκαιρίες στην Νότια Αφρική παρουσίασε ο κ. **Αντώνης Μαυρίδης**, τ. Υπεύθυνος Εμπορικού Τμήματος της Πρεσβείας της Ν. Αφρικής και Μέλος του Δ.Σ. λέγοντας ότι παρότι η Νότιος Αφρική είναι ήδη αναπτυγμένη παραμένουν οι επενδυτικές και εμπορικές ευκαιρίες σε πολλούς τομείς όπως, ο τομέας της τεχνολογίας, των κατασκευών, του τουρισμού κ.α. Ο κ. **Δημήτρης Λουκάς**, Πρόεδρος Ελληνο- Ζαμπιανού Επιμελητηρίου στην ομιλία του για την Ζάμπια σημείωσε ότι σε πολλούς τομείς υπάρχει επενδυτικό ενδιαφέρον λόγω της αύξησης της μεσαίας τάξης και ότι η έναρξη μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι ευκολο να ξεκινήσει λόγω των θεσμών της και των

κινήτρων της χώρας.

Συντονιστής της συζήτησης ήταν ο Γενικός Γραμματέας του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου **κ. Δημήτρης Μανιατάκης** ο οποίος ευχαρίστησε με την σειρά του τους ομιλητές και τους παρευρισκόμενους και εξέφρασε την πεποίθηση του ότι η εσπερίδα που διοργανώθηκε θα είναι πολύ χρήσιμη στους επιχειρηματίες δίνοντας έναυσμα στην αναζήτηση νέων αγορών, συνεργασιών και συμπράξεων και η Υποσαχάρια Αφρική μπορεί να αποτελέσει πρόσφορη διέξοδο για τις εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών. Στην συνέχεια της εσπερίδας, που συντόνισε ο **κ. Σωτήρης Μουσούρης**, έγιναν συγκεκριμένες αναφορές στους τομείς των κατασκευών, της Ενέργειας και των τροφίμων και ποτών από εκπροσώπους ελληνικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται ήδη στην Αφρική.

Ο **κ. Ευάγγελος Καμάρης**, Διευθυντής Ανάπτυξης για την Αφρική, της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΕ., αναφέρθηκε στην εταιρική παρουσία στην Αφρική μέσω ενεργειακών έργων και συγκεκριμένα στις χώρες Γκάνα, Νιγηρία και Ουγκάντα καθώς και στους τρόπους προσέγγισης αυτών των αγορών. Σημείωσε ότι η Αφρική παρότι είναι υψηλού κινδύνου ήπειρος παραμένει για αυτούς ένας στρατηγικός προορισμός επειδή προσφέρει ιδιαίτερα πρόσφορο έδαφος ανάπτυξης για την ενέργεια.

Ο **κ. Νικόλαος Μανδράς**, Πρόεδρος της SOFMAN Α.Ε. αναφέρθηκε στα έργα της κατασκευαστικής εταιρείας του στην Αφρική(Σιέρρα Λεόνε και Νιγηρία) , τις δυσκολίες, τον ανταγωνισμό και σημείωσε ότι την περίοδο της κρίσης που αναζήτησαν διέξοδο στην Αφρικανική αγορά οι εξαγωγές τους σημείωσαν άνοδο της τάξης του 7% και 8%.

Ο **κ. Κων. Ζαΐμης**, Πρόεδρος της IANOS L.T.D. μετέφερε την προσωπική του εμπειρία για τον κλάδο των τροφίμων και των ποτών στην Ουγκάντα και του Νότιο Σουδάν καταλήγοντας ότι το ελληνικό τρόφιμο έχει θέση στα ράφια των super market της Αφρικής και μπορούν και οι μεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις να τολμήσουν ένα τέτοιο βήμα έχοντας πρώτα κάνει μια πολύ καλή μελέτη, σχεδιασμό, οργάνωση και φυσικά να επισκεφθούν την χώρα που θα επιχειρήσουν.

Στην συζήτηση που ακλούθησε, απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις οι ομιλητές υπογράμμισαν μεταξύ άλλων τα εξής:

Η συνδρομή της Πολιτείας, δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Όπου υπάρχουν

ελληνικές προξενικές αρχές (δεν υπάρχουν σε όλες τις χώρες), είναι πρόθυμες να βοηθήσουν. Ωστόσο, πλην της Πρεσβείας της Νότιας Αφρικής, δεν έχουν την δυνατότητα λόγω στελέχωσης και οργάνωσης. Επιπλέον, η ανυπαρξία διμερών συμφωνιών δεν βοηθά την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών εταιρειών, λόγω διπλής φορολόγησης. Αντιθέτως υπάρχει σημαντική βοήθεια από τις κατά τόπους ελληνικές παροικίες.

Οι ανταγωνιστές διαφέρουν ανά κλάδο, αλλά κατά κύριο λόγο είναι οι Κινέζοι, οι Τούρκοι και οι Ινδοί. Ειδικά στην κατασκευή κτιριακών έργων οι Κινέζοι και κατόπιν οι Τούρκοι είναι πολύ ισχυροί, ενώ οι Έλληνες έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα στις μελέτες

Η σημαντική συμβουλή για εταιρείες που σκέφτονται να δραστηριοποιηθούν την Αφρική, είναι να εντρυφήσουν πολύ στις συνθήκες, στους όρους και στην τοπική αγορά, να εστιάσουν στα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα, αλλά να δομήσουν και συνεργασίες, για να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό. Έτσι επιτυγχάνουν σήμερα οι ελληνικές εταιρείες να στέκονται επάξια απέναντι σε «μεγαθήρια», αντιμετωπίζοντας με ευελιξία ενδεχόμενα προβλήματα, που μπορεί να προκαλέσουν μεγαλύτερες καθυστερήσεις σε θεωρητικά πιο ισχυρές ξένες επιχειρήσεις.

Μετά το πέρας των παρουσιάσεων οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία για κατ' ιδίαν ενημέρωση και συζητήσεις με τους προσκεκλημένους ομιλητές και εκφράστηκε η επιθυμία συνέχειας της παραγωγικής επικοινωνίας του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου με τους επιχειρηματίες της Στερεάς Ελλάδας.

3.β. Κοπή Πρωτοχρονιάτικης Πίτας 2019

Στην επίσημη κατοικία του Πρέσβη της Ν. Αφρικής, με την παρουσία μελών του και πολλών προσκεκλημένων, έγινε την Τετάρτη 30 Ιανουαρίου 2019, η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου. Το φλουρί κέρδισε ο κ. Θεόδωρος Σαλιαρέλης, από την εταιρεία CLEOSAL A.E. στον οποίο όλοι ευχήθηκαν «καλή τύχη» για τη νέα χρονιά.

Τους προσκεκλημένους καλωσόρισε ο Πρόεδρος κ. Σωτήρης Μουσούρης και αφού ευχαρίστησε τον Πρέσβη της Ν. Αφρικής Mr. Marthinus Van Schalkwyk για την θερμή υποδοχή και την εξαιρετική φιλοξενία του, επισήμανε τον ρόλο του Επιμελητηρίου στην ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και χωρών της Αφρικής. Το Επιμελητήριο σήμερα αριθμεί 200 μέλη και επιτελεί και συμβουλευτικό ρόλο για την διαμόρφωση της

πολιτικής της εξωστρέφειας του Υπουργείου Εξωτερικών προς την Αφρική και συγχρόνως διατηρεί επαφές με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Επιμελητηρίων που ασχολούνται με την Αφρική.

Από την πλευρά του, ο Πρέσβης της Ν. Αφρικής κ. Van Schalkwyk καλωσόρισε τον κ. Μουσούρη και τα μέλη του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου, ευχαρίστησε για την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας και τόνισε ότι η Ν. Αφρική προσφέρει επιχειρηματικές ευκαιρίες για όσους ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν στην χώρα του. Ενημέρωσε επίσης τους προσκεκλημένους τους για τις τελευταίες θετικές πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις στην Ν. Αφρική. Ενημέρωσε επίσης τους παρευρισκομένους για την αποχώρηση του από την Ελλάδα και την μετάθεση του στην πρεσβεία της Νοτίου Αφρικής στην Μελβούρνη. Σημείωσε ότι θα φροντίσει να διατηρήσει επαφή με τον ελληνισμό εκεί. Κλείνοντας ευχήθηκε μια καλή και δημιουργική χρονιά.

Ο κ. Χαλεπίδης, Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α' της **Δ/νσης Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Εξωτερικών αναφέρθηκε στον χαιρετισμό του στην σπουδαιότητα ως φορέα του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου για την ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ του ΥΠΕΞ και διαφόρων χωρών της Αφρικής. Τόνισε ότι η Αφρική βρίσκεται στην στρατηγική ανάπτυξης του Υπουργείου Εξωτερικών και υπάρχει κοινή βούληση** για ενδυνάμωση των σχέσεων Ελλάδας και Αφρικής, με την ανάδειξη των ευκαιριών συνεργασίας και την ενίσχυση ιδίως των οικονομικών τους δεσμών.

Στην εκδήλωση παρευρέθησαν, μεταξύ άλλων, ο Πρέσβης της Τυνησίας Dr. Lassaaad M' Hirsi, ο Επίτιμος Πρόξενος της Ν. Αφρικής στην Θεσσαλονίκη και Αντιπρόεδρος του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου κ. Βασίλης Τακάς, ο Γενικός Γραμματέας κ. Δημήτρης Μανιατάκης, μέλη του Επιμελητηρίου και του Διοικητικού Συμβουλίου του, εκπρόσωποι Πρεσβειών, Επίτιμοι Πρόξενoi Αφρικανικών χωρών, η κα Λούκα Κατσέλη τ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, ο κ. Νίκος Βασιλείου, υπεύθυνος Διεύθυνσης Διεθνών Εμπορικών Σχέσεων του Ε.Β.Ε.Α, εκπρόσωποι από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Τουρισμού και πολλοί επιχειρηματίες.

3.γ. Συνάντηση για Συνεργασία με Σύνδεσμο Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών (ΣΕΒ)

Στις 14 Μαρτίου 2019 ο κ. Σωτήρης Μουσούρης, Πρόεδρος του **Ελληνοαφρικανικού Επιμελητηρίου** και ο Γενικός Γραμματέας κ. Δημήτρης Μανιατάκης επισκέφτηκαν στα γραφεία του **ΣΕΒ** τον κ. Κωνσταντίνο Μπίτσιο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του ΣΕΒ, με σκοπό την περαιτέρω συνεργασία τους σε θέματα επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Υποσαχάρια Αφρική. Αφού εκτίμησαν θετικά τις δύο επιχειρηματικές αποστολές που οργάνωσε ο ΣΕΒ σε σύμπραξη με το Επιμελητήριο (Νότιο Αφρική-Μποτσουάνα-Μοζαμβίκη και Κένυα -Αιθιοπία) συμφώνησαν να συνεχιστεί η συνεργασία σε αποστολές αλλά και σε άλλα σχετικά επίπεδα. Συγκεκριμένα συμφωνήθηκε να συνδιοργανώσουν επιχειρηματική αποστολή σε δύο χώρες της Κεντρικής και Δυτικής Αφρικής στο τελευταίο τρίμηνο του 2019.

Επιπλέον συζητήθηκε ένας άλλος τομέας συνεργασίας που προσφέρεται από την συμμετοχή του **Ελληνοαφρικανικού Επιμελητηρίου** στο **European Business Council for Africa (EBCAM)** το οποίο αποτελεί οργάνωση με έδρα τις Βρυξέλλες όπου συμμετέχουν 10 επιμελητήρια ευρωπαϊκών χωρών που ασχολούνται με την Υποσαχάρια Αφρική εκπροσωπώντας 4.000 εταιρίες. Το EBCAM προωθεί την οικονομική ανάπτυξη της Υποσαχαρίας Αφρικής μέσω της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και επικοινωνεί τα ενδιαφέροντα του ιδιωτικού τομέα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε φορείς Αφρικανικών χωρών και σε άλλους σχετικούς θεσμούς. (βλ. συνέντευξη Γ.Γ. EBCAM κ. Αλ. Σπαχή, <https://www.helafrican-chamber.gr/interview-with-dr-alexandros-spachis-secretary-general-european-business-council-for-africa-p113.html>).

Τα οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν ελληνικές επιχειρήσεις από το προνόμιο της συμμετοχής του **Ελληνοαφρικανικού Επιμελητηρίου** στο EBCAM είναι μεταξύ άλλων: **α)** πηγή πληροφοριών (τακτικό δελτίο πολιτικοοικονομικών και εμπορικών εξελίξεων, ανταλλαγή πληροφοριών, εκτιμήσεων και εμπειριών μεταξύ των μελών του EBCAM κ.α.) **β)** συμμετοχή σε επιχειρηματικές αποστολές των μελών EBCAM, **γ)** άμεση ενημέρωση πολιτικών και δράσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διοχέτευσης προτάσεων των μελών προς τα όργανα της Επιτροπής, **δ)** υποστήριξη επιχειρηματικής δραστηριότητας από το δίκτυο των διπλωματικών εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλες τις χώρες της Αφρικής, **ε)** διευκολύνσεις συμμετοχής Ελλήνων επιχειρηματιών σε διεθνείς διοργανώσεις (π.χ. Business Summit European Union-Africa

Union) και άλλες ευκαιρίες επαφών με ανώτατα κυβερνητικά και επιχειρηματικά στελέχη χωρών της Αφρικανικής ηπείρου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω ο Πρόεδρος και ο Γενικός Γραμματέας επισήμαναν ότι το **Ελληνοαφρικανικό Επιμελητήριο** θα μπορεί να αποτελέσει δίαυλο προώθησης , μέσω του **EBCAM**, των απόψεων, ανησυχιών και προτάσεων του ιδιωτικού μας τομέα προς τα όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά την Υποσαχάρια Αφρική.

3δ. Επίσκεψη της Πρέσβειρας της Ν. Αφρικής στα γραφεία του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου

Προσκεκλημένη του Προέδρου κ. Σωτήρη Μουσούρη και του Γενικού Γραμματέα κ. Δημήτρη Μανιατάκη, του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου, επισκέφθηκε τα γραφεία του η νέα Πρέσβειρα της Ν. Αφρικής στην Αθήνα Mrs. Beryl Sisulu και συναντήθηκε με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο κ. Σωτήρης Μουσούρης καλωσόρισε την Πρέσβειρα και την ενημέρωσε για τους σκοπούς και τις δραστηριότητες του Επιμελητηρίου, σημειώνοντας ότι το 2019 το επιμελητήριο συμπληρώνει 20 χρόνια από την ίδρυση του. Αναφέρθηκε στον σημαντικό ρόλο που έπαιξε ο τότε Πρέσβης την Ν. Αφρικής στην Αθήνα, μαζί με άλλες προσωπικότητες του επιχειρηματικού κόσμου, για το έναυσμα σύστασης του Επιμελητηρίου το 1999.

Αναφερόμενος στις εξελίξεις στην Αφρικανική Ήπειρο τόνισε, ότι η επιλογή του Cyril Ramaphosa, ως υποψηφίου διαδόχου του Προέδρου της Νότιου Αφρικής, αποτελεί ιδιαίτερο ευνοϊκό γεγονός το οποίο θα ενισχύσει τον ηγετικό ρόλο της Νοτίου Αφρικής στον εκδημοκρατισμό της Ηπείρου που προήγαγαν ο Nelson Mandela και ο διάδοχος του Thabo Mbeki. Στην συνέχεια ενημέρωσε για την συμμετοχή του Επιμελητηρίου ως τακτικό Μέλος στο European Business Council for Africa(EBCAM).

Από την πλευρά της, η Πρέσβειρα Mrs. Sisulu ευχαρίστησε για την πρόσκληση και την θερμή υποδοχή από τα μέλη του Δ.Σ. και αναφέρθηκε στην ανάπτυξη των καλών σχέσεων συνεργασίας μεταξύ των δυο χωρών. Σημείωσε ότι η Ν. Αφρική προσφέρει επιχειρηματικές ευκαιρίες για όσους από την ελληνική επιχειρηματική κοινότητα ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν στην χώρα της. Ενημέρωσε επίσης τα μέλη του Δ.Σ. για τις τελευταίες θετικές πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις στην Ν. Αφρική.

Ακολούθησε σύσταση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των παρευρισκομένων μελών του Δ.Σ.

Ο κ. Δημήτρης Μανιατάκης αναφέρθηκε στις μέχρι τώρα επιχειρηματικές δραστηριότητες, ευκαιρίες και προοπτικές των ελληνικών επιχειρήσεων στην Νότια Αφρική καθώς και την επιχειρηματική αποστολή που πραγματοποιήθηκε στην Νότιο Αφρική, Μποτσουάνα και Μοζαμβίκη (Νοέμβριος 2017) και προσκάλεσε την Πρέσβειρα να επισκεφτεί την γενέτειρα του κ. Μπίζου, του δικηγόρου του Nelson Mandela, το Βασιλίτσι, στην Μεσσηνία ώστε να δει την διαδρομή και την περιοχή που έζησε τα παιδικά του χρόνια.

Η Πρέσβειρα και οι εκπρόσωποι του Επιμελητηρίου συμφωνήσαν να συνεργαστούν με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Νότιου Αφρικής.

3.ε. Χρηματοδοτικές Ευκαιρίες για ελληνικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Βοήθειας της Ε.Ε. στην Αφρική"

Το Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Ανάπτυξης με την υποστήριξη του ΣΕΒ διοργάνωσε με επιτυχία, ενημερωτική εσπερίδα με θέμα «Χρηματοδοτικές Ευκαιρίες για ελληνικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Βοήθειας της Ε.Ε. στην Αφρική» την Πέμπτη 23 Μαΐου 2019, στα γραφεία του ΣΕΒ.

Σκοπός της εσπερίδας ήταν η ενημέρωση των επιχειρήσεων για τις χρηματοδοτήσεις μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης/ΕΤΑ (European Development Fund/EDF) το οποίο αποτελεί το χρηματοδοτικό «βραχίονα» της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης του και καλύπτει ευρύ φάσμα θεμάτων αναφορικά με τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΕ με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού. Την εσπερίδα παρακολούθησαν στελέχη του επιχειρείν, εκπρόσωποι Προξενείων καθώς και εκπρόσωποι άλλων φορέων.

Χαιρετισμό απεύθυναν οι κ.κ. : **Κωνσταντίνος Μπίτσιος**, Αντιπρόεδρος του ΣΕΒ και ο κ. **Σωτήρης Μουσούρης**, Πρόεδρος του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου.

Ο Αντιπρόεδρος του ΣΕΒ κ. **Κωνσταντίνος Μπίτσιος** καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και τους ομιλητές και ανέφερε ότι ο ΣΕΒ παρακολουθεί στενά την Αφρική την οποία αναγνωρίζει ως η δεύτερη ισχυρή αναπτυσσόμενη περιοχή μετά την

Ασία. Επίσης αναφέρθηκε στην καλή συνεργασία του ΣΕΒ με το Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο και τις επιτυχημένες επιχειρηματικές αποστολές που πραγματοποιήθηκαν από κοινού σε χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής, με κυριότερους κλάδους τα τρόφιμα και ποτά, δομικά υλικά και κατασκευές. Το ενδιαφέρον των ελληνικών επιχειρήσεων για την Αφρική έχει αυξητική τάση και αυτό αποτυπώνεται από τους αριθμούς. Το 2010-2017 οι εξαγωγές σε χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής ήταν 365εκ.€ ενώ η ανοδική τάση συνεχίστηκε το 2018 421εκ.€. Σημείωσε στην ομιλία του ότι οι λόγοι που η Αφρική είναι ελκυστική και ενδιαφέρουσα αγορά για την ελληνική κοινότητα είναι ότι η Αφρική είναι η 2^η ταχύτερα αναπτυσσόμενη χώρα με ρυθμό ανάπτυξης πληθυσμού το 2018, 4%, ο τρέχων ρυθμός αστικοποίησης εκτιμάται ότι το 50% του πληθυσμού της Ηπείρου θα ζει σε μεγάλα αστικά κέντρα και αυτό συνεπάγεται έργα υποδομών άρα αυξημένη ζήτηση κατασκευαστικών υπηρεσιών, μετάλλων και δομικών υλικών καθώς και αύξηση των καταναλωτικών αγαθών σε συσκευασμένα τρόφιμα, ποτά, snacks και προϊόντα προσωπικής περιποίησης. Αναφέρθηκε επίσης στην αύξηση διαθεσίμων οικονομικών πόρων για την χρηματοδότηση έργων υποδομών αποτελεί επιπλέον κίνητρο για τις ελληνικές επιχειρήσεις. Αναφέρθηκε στις πορείες των σχέσεων ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Αφρική και στην υπογραφή της Αφρικανικής συμφωνίας ελευθερίου εμπορίου (49 χωρών) η οποία αποτελεί τον πρόδρομο μιας ενιαίας αφρικανικής αγοράς. Ο Πρόεδρος του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου κ. **Σωτήρης Μουσούρης** στον χαιρετισμό – ομιλία του τόνισε ότι η Αφρική αποτελεί ένα φυσικό και ιδιαίτερα προνομιούχο χώρο, για την ανάπτυξη εμπορίου και επενδύσεων, για τις Ελληνικές Επιχειρήσεις. Οι οικονομίες της Αφρικάνικης Ηπείρου είναι σε ένα επίπεδο ανάπτυξης που επιτρέπει τα Ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες να είναι ανταγωνιστικά. Στην τελευταία δεκαετία εκτοξεύτηκαν οι εμπορικές σχέσεις πολλών χωρών με την Αφρική. Όχι μόνον η Κίνα και η Ινδία, από τις αναδυόμενες χώρες, αλλά και η γειτονική μας Τουρκία αντιλήφθηκαν τις προοπτικές ιδιαίτερα της Υποσαχάριας Αφρικής και επεξέτειναν εντυπωσιακά την διπλωματική τους παρουσία, το εμπόριο και τις επενδύσεις σε μία περιοχή που υπόσχεται να πρωταγωνιστήσει στη διάρκεια του αιώνα μας. Η οικονομία της τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται κατά μέσο όρο στα επίπεδα του 5% και έχει αναδειχθεί η ταχύτερα στο σύνολό της αναπτυσσόμενη περιοχή του πλανήτη μας. Αλλά η πρόοδος παρατηρείται και σε άλλους τομείς που συνδέονται με την ανάπτυξη. Ειρήνη, δημοκρατία, διακυβέρνηση. Οι τοπικές συρράξεις και οι εμφύλιοι πόλεμοι ανήκουν στο

παρελθόν με εξαίρεση περιοχές του Sahel. Και μολονότι εκλογές δεν σημαίνει πάντα δημοκρατία, το 1/3 των 120 εκλογών από το 2000 οδήγησαν κατά κανόνα σε ομαλή αλλαγή κυβέρνησης. Τυχόν πραξικοπήματα δεν γίνονται ανεκτά από την Αφρικανική Ένωση.

Στην συνέχεια ο κ. **Σωτήρης Μουσούρης** αναφέρθηκε στην τακτική συμμετοχή του Επιμελητηρίου ως μέλος στο European Business Council for Africa (EBCAM) το οποίο αποτελεί οργάνωση με έδρα τις Βρυξέλλες όπου συμμετέχουν 11 επιμελητήρια ευρωπαϊκών χωρών που ασχολούνται με την Υποσαχάρια Αφρική εκπροσωπώντας 4.000 εταιρίες. Το EBCAM προωθεί την οικονομική ανάπτυξη της Υποσαχάριας Αφρικής μέσω της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και επικοινωνεί τα ενδιαφέροντα του ιδιωτικού τομέα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε φορείς Αφρικανικών χωρών και σε άλλους σχετικούς θεσμούς.

Ο κ. **Δημήτρης Μανιατάκης**, Γ. Γραμματέας του Επιμελητηρίου και συντονιστής της εκδήλωσης καλωσόρισε τους ομιλητές από το Υπουργείο Εξωτερικών, τον Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων και την μελετητική εταιρεία PLANET A.E. καθώς και τους παρευρισκομένους. Σημείωσε ότι οι χρηματοδοτήσεις της ΕΕ στην αφρικανική ήπειρο αφήνουν ένα σημαντικό πεδίο δράσης στον ελληνικό επιχειρηματικό τομέα. Οι επιδόσεις της χώρας μας ως προς την απορρόφηση κονδυλίων του ETA είναι, μέχρι σήμερα χαμηλές και επομένως υφίστανται σημαντικές δυνατότητες για τη βελτίωσή τους, στην οποία δύναται να συμβάλει και η έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση του ελληνικού επιχειρηματικού κόσμου για τις σχετικές επιχειρηματικές (επενδυτικές/διαγωνιστικές) ευκαιρίες και για τους πλέον ενδεδειγμένους πρακτικούς τρόπους αξιοποίησής τους.

Η κα **Ελένη Νικολαΐδου** (Διευθύντρια, ΥΔΑΣ-3 Διεύθυνση Γεωγραφικής Πολιτικής και Στρατηγικού Σχεδιασμού) παρουσίασε το περιεχόμενο της έννοιας της «Επίσημης Αναπτυξιακής Βοήθειας» (Official Development Assistance/ODA), ως κυβερνητικής βοήθειας που προωθεί και έχει συγκεκριμένα ως στόχο την οικονομική ανάπτυξη και ευημερία των αναπτυσσόμενων χωρών, οι οποίες περιλαμβάνονται στον κατάλογο επιλέξιμων, για χορήγηση ODA, χωρών της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (Development Assistance Committee/DAC) του ΟΟΣΑ. Επιπλέον, ανέφερε ότι η ελληνική πολυμερής ODA συνιστά σημαντικό ποσοστό της συνολικής ODA και ότι η διμερής ODA αφορά κυρίως δαπάνες υπέρ προσφύγων εντός ελληνικής επικρατείας (in-donor refugee costs), βάσει των οδηγιών της DAC, καθώς και υποτροφίες σε υπηκόους αναπτυσσόμενων χωρών. Συμπλήρωσε ότι έχουν ξεκινήσει διαπραγματεύσεις για το

μελλοντικό πλαίσιο σχέσεων ΕΕ-χωρών Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού (Africa, Caribbean and Pacific/ACP) μετά την επερχόμενη λήξη, το 2020, της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης του Κοτονού (Cotonou Partnership Agreement/CPA), καθώς και διαβουλεύσεις, στο Συμβούλιο της ΕΕ, για το υπό διαμόρφωση νέο χρηματοδοτικό μέσο εξωτερικής δράσης της ΕΕ, ήτοι το «Μέσο Γειτονίας, Αναπτυξιακής και Διεθνούς Συνεργασίας» (Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument), ύψους 89,2 δισ. Ευρώ, το οποίο θα διαδεχθεί το τρέχον Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (European Development Fund/EDF), ύψους 30,5 δισ. Ευρώ.

Ο κ. **Λουκιανός Κλιντ** (στέλεχος, ΥΔΑΣ-3 Διεύθυνση) προέβη σε συνοπτική παρουσίαση των κύριων μεθόδων, με τις οποίες διατίθεται η αναπτυξιακή χρηματοδότηση της ΕΕ στην Αφρική, ήτοι: (α) των χρηματοδοτούμενων από το EDF προκηρύξεων διαγωνισμών (calls for tenders) για υλοποίηση έργων ή προμήθεια αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, (β) της «σύμμειξης» χρηματοδοτικών πόρων (επενδύσεων και δανείων) με αξιοποίηση του γεωγραφικού μηχανισμού "Africa Investment Platform"/AIP και των θεματικών μηχανισμών "ElectriFI" και "AgriFI" και (γ) της παροχής εγγυήσεων από το «Ευρωπαϊκό Ταμείο για Βιώσιμη Ανάπτυξη» (European Fund for Sustainable Development/EFSD - θα αντικατασταθεί από το EFSD+ για την περίοδο 2021-2027) για κάλυψη κινδύνου αναπτυξιακών επενδύσεων σε χώρες της Αφρικής.

Ο κ. **Πέτρος Κάτσης**, Partner της PLANET ΑΕ, αναφέρθηκε στο ότι η εταιρεία PLANET, αποτελεί το πλέον δυναμικό και ισχυρό, περιφερειακό σχήμα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, αλλά και στο ότι έχει ισχυρή παρουσία στην Αφρική και την Ασία. Στην Αφρική έχει :100+ έργα υπηρεσιών αξίας από 100.000€ έως και €13εκ. καθώς και έργα σε 45 από τις 54 χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα «Εργαλεία και Ευκαιρίες Χρηματοδότησης των χωρών της Αφρικής από την Ε.Ε» παρουσίασε η κα **Αθανασία Καραχρήστου**, Business Acquisition Coordinator της PLANET Α.Ε. εξηγώντας ότι η Ε.Ε. αποτελεί το σημαντικότερο δωρητή της Αφρικής που απορροφά το 35% της συνολικής ευρωπαϊκής βοήθειας, με το 26% να καταλήγει στην υποσαχάρια Αφρική. Από τα τρέχοντα δεδομένα της αναπτυξιακής συνεργασίας ΕΕ-Αφρικής που παρουσίασε η κα Καραχρήστου ξεχωρίζουν τα εξής: 21 δισ. ευρώ αναπτυξιακή βοήθεια χορηγήθηκε στην Αφρική το 2016 από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της (multilateral & bilateral). Το ένα τρίτο των συνολικών άμεσων ξένων επενδύσεων

στην Αφρική προέρχεται από την ΕΕ, με 32 δισ. ευρώ επενδεδυμένα στην Αφρική από εταιρείες της ΕΕ το 2015. 3,35 δισ. ευρώ διατίθενται στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF) για την αειφόρο ανάπτυξη, το οποίο θα πρέπει να επιφέρει επενδύσεις ύψους μέχρι και 44 δισ. Ευρώ. 1,4 δισ. ευρώ έχουν δεσμευτεί για εκπαιδευτικά προγράμματα στην Αφρική από το 2014 έως το 2020. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (11th EDF), στο πλαίσιο της θεσμοθετημένης συνεργασίας με την Αφρική και με πόρους που δεν υπάγονται στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ, διαθέτει 30,5 δισ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020. Ειδικά για τις χώρες της υποσαχάριας Αφρικής, έχει δημιουργηθεί το EU-Africa Infrastructure Trust Fund (AITF), το οποίο συμβάλλει στην περαιτέρω οικονομική ενίσχυση, με στόχο την καλύτερη πρόσβαση στην ενέργεια και τις μεταφορές και, κατ' επέκταση, στην αειφόρο ανάπτυξη με πόρους 812 εκατομμυρίων ευρώ.

Κλείνοντας αναφέρθηκε στα κυριότερα χαρακτηριστικά Αγοράς Ευρωπαϊκών Διαγωνισμών στην Αφρική όπως: Μεγάλοι Διαγωνισμοί, Ικανοποιητικό περιθώριο κέρδους για τις εταιρείες, Παγκόσμιος ανταγωνισμός αλλά ταυτόχρονα και χαμηλότερης έντασης, Αξιοκρατία και Διαφάνεια κατά την διαγωνιστική διαδικασία, Ανοιχτοί σε όλες τις εταιρείες ανεξαρτήτως χώρας προέλευσης, Βεβαιότητα πληρωμών καθώς και στα εμπειρικά Αρνητικά θέματα που προκύπτουν κατά την υλοποίηση των έργων: Δυσκολία στην εξεύρεση αξιόπιστων τοπικών συνεργατών, Γραφειοκρατία στις χώρες υλοποίησης των έργων, Αυξημένος χρόνος για την προετοιμασία για την αποστολή (visa, εμβολιασμός κ.λπ.), Κίνδυνοι ασθενειών στις χώρες υποδοχής, Εμφύλιες συγκρούσεις και εξτρεμιστικές οργανώσεις στις χώρες υποδοχής (π.χ. Boko Haram στην Νιγηρία), Λοιποί Κίνδυνοι

Ο κ. **Κώστας Παπαπαναγιώτου**, Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων στην ομιλία του αναφέρθηκε αναλυτικά στο έργο του Ο.Α.Ε.Π. που στηρίζει έμμεσα τη χρηματοδότηση των εξαγωγικών επιχειρήσεων μέσω της εκχώρησης του δικαιώματος αποζημίωσης προς τις Τράπεζες ή τις Εταιρίες Factoring που τις χρηματοδοτούν, σαν εγγύηση (collateral) καθώς και άμεσα την χρηματοδότηση των εξαγωγικών επιχειρήσεων μέσω του Προγράμματος Εξωστρέφεια. Το πρόγραμμα Εξωστρέφεια είναι ένας συνδυασμός ασφάλισης & χρηματοδότησης των εξαγωγικών πιστώσεων που παρέχουν οι Έλληνες εξαγωγείς στους αγοραστές-πελάτες τους, του εξωτερικού και υλοποιείται με τη στενή συνεργασία μεταξύ Ο.Α.Ε.Π. και Ελληνικών τραπεζών, οι οποίες πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Σημείωσε, επίσης ότι,

ασφαλίζονται οι εξαγωγικές πιστώσεις και η ασφάλιση προϊόντων καθώς και οι επενδύσεις που γίνονται έναντι πολιτικών κινδύνων σε χώρες της Αφρικής.

Κλείνοντας την εσπερίδα ο Γ. Γραμματέας κ. Δημήτρης Μανιατάκης ευχαρίστησε τους ομιλητές και τους παρευρισκόμενους και εξέφρασε την πεποίθηση του ότι η εσπερίδα που διοργανώθηκε είναι πολύ χρήσιμη στους επιχειρηματίες δίνοντας έναυσμα στην αναζήτηση νέων χρηματοδοτικών εργαλείων μέσω των Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Βοήθειας της Ε.Ε. στην Αφρική.

3στ. Συνάντηση του κ. Δημήτρη Μανιατάκη Γ. Γραμματέα του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου στο Σύνδεσμο Βιομηχανιών Αττικής & Πειραιώς (Σ.Β.Α.Π.)

Προσκεκλημένος του Πρόεδρου του Συνδέσμου Βιομηχανιών Αττικής & Πειραιώς κ. **Δ. Μαθιού** στο Ναυτικό Όμιλο Ελλάδας ο Γ. Γραμματέας του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου κ. **Δημήτρης Μανιατάκης** αναφέρθηκε στις επενδυτικές ευκαιρίες που προσφέρονται σε πολλούς επιχειρηματικούς τομείς στην Αφρικανική Ήπειρο, μια μεγάλη περιοχή με σημαντικό πληθυσμό που ανέρχεται σε 1,320 εκ. το 2019, ενώ υπολογίζεται το 2040 να φθάσει στα 2.300 εκ. και το 2050 στα 2.500 εκ. Σημείωσε, σύμφωνα με μελέτη της Παγκόσμιας Τράπεζας ότι **πρώτον**, από τις 10 ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες στον κόσμο το 2018 οι έξι ήταν στην Αφρική με την **Γκάνα** να βρίσκεται στην κορυφή της Παγκόσμιας κατάταξης και **δεύτερον**, πέντε από τις 10 πιο βελτιωμένες χώρες βρίσκονται στην Αφρική με το 1/3 των καταγεγραμμένων μεταρρυθμίσεων παγκοσμίως να πραγματοποιούνται στην Υποσαχάρια Αφρική.

Ο κ. Μανιατάκης αναφέρθηκε στην εμπειρία των ελληνικών εταιριών που δραστηριοποιούνται στη Αφρική, τονίζοντας ότι είναι μια εξαιρετικά σημαντική αγορά όπου η μεθοδική διείσδυση φέρνει καρπούς, αλλά χρειάζεται χρόνο γιατί οι ρυθμοί είναι διαφορετικοί. Η Αφρική αν και ιδιαιτέρα φιλική προς την Ελλάδα απαιτεί γνώσεις αγοράς για συνεργασία κατά κύριο λόγο με νέες εταιρείες. Παρά το γεγονός ότι είναι τεράστια, υπάρχουν «κανάλια επικοινωνίας» ανάμεσα στις χώρες με αποτέλεσμα η επιτυχία ή η αποτυχία να επικοινωνείται άμεσα σε ότι αφορά τη γνώση της νοοτροπίας και της φερεγγυότητας των επιχειρήσεων που διεισδύουν από τα διάφορα κράτη στην οικονομία τους.

Τέλος, ανέφερε ότι το Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο είναι Τακτικό Μέλος του Οργανισμού European Business Council for Africa (EBCAM), ο οποίος αποτελεί οργάνωση

με έδρα τις Βρυξέλλες όπου συμμετέχουν 10 επιμελητήρια ευρωπαϊκών χωρών που ασχολούνται με την Υποσαχάρια Αφρική εκπροσωπώντας 4.000 εταιρίες. Το EBCAM προωθεί την οικονομική ανάπτυξη της Υποσαχαρίας Αφρικής μέσω της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και επικοινωνεί τα ενδιαφέροντα του ιδιωτικού τομέα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε φορείς Αφρικανικών χωρών και σε άλλους σχετικούς θεσμούς.

Προσκεκλημένος στην συνάντηση ήταν και ο **Αν. Υπουργός Εξωτερικών** κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης, ο οποίος αναφέρθηκε στη προσπάθεια που θα κάνει η κυβέρνηση για την προώθηση στη διεθνή επιχειρηματική κοινότητα των υψηλής ποιότητας ελληνικών εξαγωγικών προϊόντων και υπηρεσιών. Επίσης ανέφερε ότι στο πλαίσιο εναρμόνισης με τις πλέον προοδευτικές οικονομίες στον κόσμο, ο Οργανισμός Enterprise Greece και οι αρμοδιότητες του «Ελληνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» (ΟΠΕ Α.Ε.). ενσωματώνονται σε ένα ενιαίο και εξωστρεφή φορέα με σκοπό την προσφορά υψηλού επιπέδου υπηρεσιών σε επενδυτές και επιχειρηματικούς εταίρους.

Στην συνάντηση παραβρέθηκαν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Βιομηχανιών Αττικής & Πειραιώς καθώς και οι κ.κ. **Νίκος Μανωλάκος, Βουλευτής Πειραιώς & Νήσων** και ο **Δημήτρης Καρύδης, Υπεύθυνος για θέματα Ανάπτυξης στο Δήμο Πειραιά**.

3ε. Συνάντηση με Υφυπουργό Εξωτερικών για την Οικονομική διπλωματία κ. Κωνσταντίνο Φραγκογιάννη

Πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο Υπουργείο Εξωτερικών την 25^η Οκτωβρίου 2019 με τον Υφυπουργό Εξωτερικών για την Οικονομική Διπλωματία και την Εξωστρέφεια, κ. Κωνσταντίνο Φραγκογιάννη και τον Πρόεδρο του Ελληνο- Αφρικανικού Επιμελητηρίου κ. Σωτήρη Μουσούρη. Στην συνάντηση παραβρέθηκαν επίσης ο Πρέσβης κ. Φραγκίσκος Κωστελένος και το Μέλος του Δ.Σ. κ. Ευάγγελος Καμάρης.

Αντικείμενο της συνάντησης αποτέλεσε η ενημέρωση για τους σκοπούς και τις δραστηριότητες του Επιμελητηρίου (βασικοί στόχοι, παρουσία/ προσφορά, πρωτοβουλίες, εκδηλώσεις, σχέση με EBCAM, συμμετοχή σε trade missions, εκδήλωση στα τέλη Νοεμβρίου, εκδήλωση για τα 20 χρόνια του Επιμελητηρίου, Trade Mission στη Γκάνα κοκ).

Από την πλευρά του ο Υφυπουργός διαβεβαίωσε τη στήριξη του ΥΠΕΕ προς το Επιμελητήριο σημειώνοντας ότι το έργο του Επιμελητηρίου είναι διαχρονικά πολύτιμο

και αξιοθαύμαστο.

Δεσμεύτηκε να συνδράμει όπου και όπως μπορεί για να υποστηρίξει περαιτέρω το έργο του Επιμελητηρίου με σκοπό τη περαιτέρω ανάπτυξη των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Αφρικής.

3ζ. Ημερίδα στο Υπουργείο Εξωτερικών: Ελλάδα και Αφρική: Προοπτικές Οικονομικής Συνεργασίας

Με την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών στο Αμφιθέατρο Κρανιδιώτη πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2019 με επιτυχία ημερίδα, με την ευκαιρία συμπλήρωσης 20 χρόνων από την ίδρυση του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου. Θέματα της ημερίδας ήταν η σημερινή σημασία της Αφρικής στον κόσμο και οι προοπτικές στο μέλλον, οι ελληνοαφρικανικές οικονομικές σχέσεις και η συμβολή του Επιμελητηρίου στην προώθηση και ανάπτυξη αυτών των σχέσεων και γενικότερα της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας. Την ημερίδα παρακολούθησαν στελέχη του Υπουργείου Εξωτερικών, Πρέσβεις και Πρόξενoi των Αφρικανικών χώρων στην Ελλάδα, Πρόεδροι Διμερών Επιμελητηρίων καθώς και στελέχη του ελληνικού επιχειρείν.

Χαιρετισμό απεύθυναν οι κ.κ.: Σωτήρης Μουσούρης, Πρόεδρος του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου, η κα Κωνσταντίνα Αθανασιάδου, Β' Γενική Διευθύντρια Οικονομικών Σχέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, υποκαθιστώντας τον Υφυπουργό κ. Φραγκογιάννη και ο Dr. Nouredine BARDAD-DALDL, Πρέσβης της Αλγερίας και Πρόεδρος των Αφρικανικών Πρεσβειών στην Ελλάδα.

Η κα **Κωνσταντίνα Αθανασιάδου**, Β' Γενική Διευθύντρια Οικονομικών Σχέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, χαιρέτισε την ημερίδα εκ μέρους του Υφυπουργού Εξωτερικών για την Οικονομική Διπλωματία κ. Κων/νου Φραγκογιάννη, ο οποίος απουσίασε λόγω έκτακτης αποστολής στο εξωτερικό, και ευχαρίστησε για την σημαντική συνεργασία που έχει το Υπουργείο Εξωτερικών με το Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο και την πρωτοβουλία διοργάνωσης της εκδήλωσης η οποία συμβάλλει στην ανάπτυξη της χώρας, μέσω της ενημέρωσης και της ενίσχυσης των ελληνικών εξαγωγών και άλλων οικονομικών σχέσεων με την Αφρική. Τόνισε ότι το Υπουργείο Εξωτερικών στέκεται έμπρακτα αρωγός στις προσπάθειες του επιχειρηματικού κόσμου για εξωστρέφεια.

Ο **Dr. Nouredine BARDAD-DALDL**, Πρέσβης της Αλγερίας και Πρόεδρος των Αφρικανικών Πρεσβειών στην Αθήνα ευχήθηκε στο Επιμελητήριο για την 20ετη επέτειο

του και σημείωσε ότι, αυτή η εκδήλωση, εκτός της επετειακής δομής της, έχει στόχο την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών. Υπογράμμισε, στον χαιρετισμό του, το δυναμισμό της Αφρικής και τις τεράστιες δυνατότητες που υπάρχουν για το ελληνικό επιχειρείν και ότι η συνεργασία μεταξύ Ελλάδας και Αφρικής είναι πολλά υποσχόμενη.

Μια συνολική και πολυσχιδή **εικόνα της Αφρικής** σήμερα παρουσίασε ο κ. **Αστέρης Χουλιάρας**, καθηγητής Πολιτικών και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τονίζοντας την μεγάλη σημασία της ηπείρου στον κόσμο, από την άποψη μεγέθους, δημογραφικών προοπτικών του σημερινού πληθυσμού του 1.2 δισεκατομμυρίων, του φυσικού πλούτου, των θετικών πολιτικών και οικονομικών εξελίξεων και, μεταξύ άλλων, των περιφερειακών συμφωνιών που διευρύνουν εντυπωσιακά την αφρικανική αγορά. Παρατήρησε ότι η διαμορφούμενη ευνοϊκή ανάπτυξη χωρών ιδιαίτερα της Υποσαχάριας Αφρικής έχει διεγείρει το παγκόσμιο εμπορικό και επενδυτικό ενδιαφέρον, όπως επισημαίνει η δραστηριότητα της Κίνας, Ινδίας, Τουρκίας και άλλων και οφείλει να κινητοποιήσει περαιτέρω και την ελληνική επιχειρηματικότητα.

Στην συνέχεια η κα **Τερίνα Αρμενάκη**, Επίτιμη Πρόξενος Αιθιοπίας στην Αθήνα, και μέλος του Δ.Σ. του Επιμελητηρίου, εστίασε την ομιλία της στην Αιθιοπία, μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες χώρες της Αφρικής αλλά και παγκοσμίως. Διαθέτει σήμερα πληθυσμό 100 εκατομμυρίων, παραγωγή μεγάλης ποικιλίας προϊόντων και έντονη ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης των υποδομών της. Επιπλέον το σημαντικό ελληνικό στοιχείο που υπάρχει ιστορικά στην Αιθιοπία την καθιστά ιδιαίτερα φιλική στους Έλληνες επιχειρηματίες οι οποίοι μπορούν να ηγηθούν σε πολλούς τομείς της οικονομίας. Σημείωσε ότι η χώρα έχει ξεκινήσει μια διαδικασία οικονομικού και κοινωνικού μετασχηματισμού και σχεδιάζει να ενταχτεί στις αναδυόμενες οικονομίες μέχρι το 2025.

Αναφερόμενος στην ομιλία του στις Ελληνο-Αφρικανικές οικονομικές σχέσεις, ο κ. **Δημήτρης Χαλεπίδης**, Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α' της Δ/νσης Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Εξωτερικών, εξήρε την σπουδαιότητα του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου, ως παράγοντα συμβολής στην προώθηση και ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ του ΥΠΕΞ και διαφόρων χωρών της Αφρικής. Τόνισε ότι η Αφρική σταδιακά καταλαμβάνει κρίσιμη σημασία στην στρατηγική ανάπτυξης της εξωστρέφειας που υπηρετεί το Υπουργείο Εξωτερικών και η **ενδυνάμωση των** σχέσεων Ελλάδας και Αφρικής με την ανάδειξη των ευκαιριών συνεργασίας και την ενίσχυση ιδίως των

οικονομικών τους δεσμών αποτελεί επιτελικό στόχο.

Ο κ. **Αντώνης Κατεπώδης**, Σύμβουλος ΟΕΥ Α' της Διεύθυνσης Επιχειρηματικής Ανάπτυξης παρουσίασε στατιστικά στοιχεία των εμπορικών ανταλλαγών μεταξύ Ελλάδας και Αφρικής. Οι εξαγωγές της Ελλάδας στην Αφρική αγγίζουν τα 80 εκατ. ευρώ ετησίως με τα περισσότερα προϊόντα είναι ηλεκτρικές συσκευές, φάρμακα αλλά και τρόφιμα.. Η Ελλάδα εισάγει προϊόντα από την Αφρική αξίας 65 εκατ. ευρώ. Οι εισαγωγές από την Αφρική αφορούν κυρίως ανταλλακτικά αυτοκινήτων, μέταλλα, φρούτα αλλά και ψάρια. «Στην Υποσαχάρια Αφρική τα ελληνικά προϊόντα, λόγω του επιπέδου ανάπτυξης, είναι ανταγωνιστικά».

Η ημερίδα έκλεισε με αναφορές στην **συμβολή του Επιμελητηρίου** στην ενίσχυση των οικονομικών σχέσεων με την Υποσαχάρια Αφρική με παρεμβάσεις του προέδρου, κ. Μουσούρη, του μέλους του Δ. Σ. κ. Διαμαντέα και του Γενικού Γραμματέα του European Business Council for Africa (EBCAM) κ. Σπαχή, και με κατακλείδα του Κ. Μανιατάκη, Γενικού Γραμματέα του Επιμελητηρίου.

Ο κ. **Σωτήρης Μουσούρης** επιχειρώντας μια συνοπτική αναδρομή στο έργο του Επιμελητηρίου σημείωσε ότι η ιδέα της ίδρυσής ανέκυψε τον Αύγουστο του 1998 σε συνομιλία που είχε με τον τότε πρόεδρο της Νοτίου Αφρικής David Jacobs και την Ελένη Βάσσου . επίτιμο πρόξενο του Μαυρικίου. Η γειτνίαση της μεγάλης ηπείρου (απόσταση 400 χιλιομέτρων) από την Ελλάδα, το μέγεθος, το πλούσιο φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, οι εξαιρετικά θετικές προοπτικές ανάπτυξης και ύπαρξη ελληνικής διασποράς απαιτούσαν την κινητοποίηση του επιχειρηματικού ενδιαφέροντος και γενικότερα την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της Ελλάδας και των Αφρικανικών, κυρίως Υποσαχαρίων χωρών, της Αφρικής. Το Επιμελητήριο πλαισιώθηκε από σημαντικούς έμπειρους επιχειρηματίες πολλοί από τους οποίους μετέφεραν την εμπειρία τους και ανέλυσαν τις γενικές και ειδικές επικρατούσες συνθήκες σε διάφορες αφρικανικές χώρες στις αναρίθμητες ημερίδες, συνέδρια και επαφές τόσο στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη όσο και σε επαρχιακές πόλεις. Οργανώσαμε, άλλοτε με την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών και άλλοτε με την συνεργασία επιχειρηματικών φορέων, συναντήσεις ανώτατων κυβερνητικών προσωπικοτήτων και επιχειρηματιών Αφρικανών και Ελλήνων που διευκόλυναν επιχειρηματικές δραστηριότητες. Οι συγκεκριμένες πληροφορίες που μεταδίδει η ιστοσελίδα, η διευκόλυνση επαφών , τα workshops και οι επιχειρηματικές αποστολές μεταξύ άλλων αλλά και η συμμετοχή του Επιμελητηρίου στο European

Business Council of Africa ,για το οποίο θα μιλήσει ο Γενικός του Γραμματέας κ. Σπαχής, και που προσφέρει άμεση επικοινωνία με τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Βρυξέλλες, αποτελούν μοναδικά εφόδια Ελλήνων επενδυτών και εμπόρων στις επιχειρηματικές τους στρατηγικές. Η αύξηση των μελών μας από 35 σε 220 πιστοποιεί τον εποικοδομητικό ρόλο του Επιμελητηρίου. *« Ενισχύσαμε την εξωστρέφεια της οικονομίας μας και ιδιαίτερα σε δύσκολους καιρούς και την πληρέστερή κατανόηση των συνθηκών και των προσδοκιών των Αφρικανικών χωρών . Η μικρή Ελλάδα , αν και κάπως καθυστερημένα, εμφανίζεται ξανά στην σκηνή της μεγάλης Αφρικής . Για ένα αμοιβαίο όφελος , για μια εγκάρδια σχέση εμπιστοσύνης και φιλίας» .*

Ο κ. Αντρέας Διαμαντέας, Εκτελεστικός Πρόεδρος της FINARTIX, μέλος του Δ.Σ. του Επιμελητηρίου, αναφέρθηκε στην εμπειρία του σε χώρες της Αφρικής όπως η Κένυα, Ουγκάντα και Νότιος Αφρική. Επεσήμανε ότι η Αφρική *«Είναι μια τεράστια αγορά που οι ρυθμοί ανάπτυξης είναι πραγματικοί και φτάνουν στο 4%»*. Η αγορά της Αφρικής είναι φιλική προς όλους, στην ήπειρο «υπάρχουν σημαντικές ανάγκες για όλα τα προϊόντα ». Ως συμβουλές σε όσους σκέφτονται να κάνουν το βήμα, ο κ. Διαμαντέας πρότεινε να βάλουν αρχικά έναν στόχο στις χώρες που θα επενδύσουν. Δεύτερον, τόνισε, πως πρέπει να είναι συνέχεια στην χώρα που επενδύουν και να επιβλέπουν τα πάντα, ενώ έχουν ήδη προετοιμάσει καλά το έργο τους. *«Η ήπειρος αν και είναι τεράστια, η αγορά της λειτουργεί σε μια μικρή γειτονιά. Η επιτυχία μαθαίνεται γρήγορα και η αποτυχία αστραπιαία»* σημείωσε. Όσο για τους συνεργάτες και το προσωπικό στην Αφρική, ανέφερε πως αυτό αποτελεί ένα δύσκολο κεφάλαιο.. Συνοψίζοντας είπε ότι οι εταιρείες που σκέφτονται να δραστηριοποιηθούν στην Αφρική, πρέπει να εντρυφήσουν πολύ στις συνθήκες στους όρους και στην τοπική αγορά, να εστιάσουν στα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα αλλά και να δομήσουν και συνεργασίες για να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό.

Στον ρόλο και την δράση του European Business Council for Africa (EBCAM), Ομοσπονδία Ευρωπαϊκών Επιμελητηρίων για Αφρική και Μεσόγειο, αναφέρθηκε ο κ. **Αλέξανδρος Σπαχής**, Γ. Γραμματέας, στο οποίο το Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο είναι τακτικό μέλος. Φιλοδοξία μας είναι να προσφέρουμε ποιοτικές πληροφορίες και εξυπηρέτηση στα μέλη, να ενισχύσουμε την φήμη και την επιρροή μας στα Ευρωπαϊκά Όργανα, στους Διεθνείς οργανισμούς και στην αφρικανική διπλωματική κοινότητα των Βρυξελλών.

Έχουμε μέσα στα επιμελητήρια μέλη μας έγκυρους συμβούλους για την χάραξη επενδυτικής και επιχειρηματικής πολιτικής. Υπάρχει επίσης το δίκτυο των ευρωπαϊκών επιμελητηρίων σε 20 πρωτεύουσες της αφρικανικής ηπείρου πολύ χρήσιμο για πληροφόρηση και πιθανές συνεργασίες. Καταλήγοντας ανέφερε: ότι ο ιδιωτικός τομέας και οι βιώσιμες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες πρέπει να είναι οι κύριοι μοχλοί οικονομικής ανάπτυξης στην Αφρική. Η Αφρική είναι το νέο παγκόσμιο επιχειρηματικό σύνορο και διαδραματίζουμε σημαντικό ρόλο ως αντιπροσωπευτικό όργανο του ευρωπαϊκού ιδιωτικού τομέα. Είναι μια ήπειρος γεμάτη ευκαιρίες για τις **ευρωπαϊκές και ελληνικές επιχειρήσεις**, αλλά και με πολλές προκλήσεις λόγω της *ανομοιογένειας και των άνισων οικονομικών δυναμικών απο χώρα σε χώρα*. Αυτός είναι ακριβώς ο τομέας εμπειρογνωμοσύνης μας: μέσω της ευρείας γνώσης και της εμπειρίας μας από την επιχειρηματική δραστηριότητα στην ήπειρο, συμβάλλουμε στη μετατροπή των προκλήσεων σε νέες ευκαιρίες και ενισχύουμε την διαδικασία της περιφερειακής ανάπτυξης στην γειτονική μας ήπειρο».

Στην ημερίδα συμμετείχε και ο **Μητροπολίτης Ζάμπιας κ. Ιωάννης** ο οποίος μετέφερε σε όλους τους παρευρισκομένους τις ευχές της ΑΘΜ Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρου.

Κλείνοντας το συνέδριο ο Γενικός Γραμματέας του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου κ. **Δημήτρης Μανιατάκης**, ευχαρίστησε το Υπουργείο Εξωτερικών για την στήριξη του σε κάθε προσπάθεια του Επιμελητηρίου που αποσκοπεί στην ενδυνάμωση της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων. Αναφέρθηκε επίσης στις πολιτικοοικονομικές σχέσεις μεταξύ Ελλάδας, Ευρώπης και Αφρικής καθώς και στις διμερείς σχέσεις Ελλάδας και Αφρικανικών χώρων στο τομέα του πολιτισμού και του τουρισμού, δίνοντας στοιχεία για τις πρώτες ελληνικές παροικίες στην Αφρική, την κοπή των πρώτων νομισμάτων στην Αιθιοπία με ελληνικές επιγραφές κ.α. Τέλος, τόνισε ότι «η μακροχρόνια ελληνική παρουσία στην Αφρική μπορεί να αποτελέσει το εφαλτήριο για πολιτιστικές ανταλλαγές και συνεργασία. Και δεδομένου ότι η σύνδεση του πολιτισμού με τον τουρισμό αποτελούν ένα δυναμικό όχημα ανάπτυξης, δεν έχουμε να κάνουμε τίποτα άλλο παρά να το αξιοποιήσουμε».

Συνδιοργανώσεις/ Συνεργασίες

4.α. Επιχειρηματική Αποστολή ΣΕΒ - ΣΕΒΕ - Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο στην Κένυα και στην Αιθιοπία - B2B συναντήσεις σε Ναϊρόμπι και Αντίς Αμπέμπα

Ολοκληρώθηκε η επιχειρηματική αποστολή που διοργάνωσε ο ΣΕΒ, ο ΣΕΒΕ και το **Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο**, με την υποστήριξη του Υπουργείου Εξωτερικών και του Οργανισμού Enterprise Greece, στην Κένυα και στην Αιθιοπία. Την επιχειρηματική αποστολή συνόδευσε ο Υφυπουργός Εξωτερικών, κ. Τέρενς-Νικόλαος Κουίκ.

Και οι δύο αυτές χώρες βρίσκονται σε τροχιά ανάπτυξης. Η **Κένυα**, η μεγαλύτερη οικονομία της Ανατολικής Αφρικής, έχει πραγματοποιήσει την τελευταία δεκαετία σημαντικές πολιτικές, διαρθρωτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις, που οδήγησαν σε μία σταθερή κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Είναι επίσης ιδιαίτερα προηγμένη στον τομέα των υπηρεσιών και αποτελεί την πηγή πολλών καινοτομιών που στη συνέχεια υιοθετήθηκαν σε ολόκληρη την ήπειρο. Η **Αιθιοπία**, είναι η δεύτερη πιο πυκνοκατοικημένη χώρα της Αφρικής και η ταχύτερα αναπτυσσόμενη οικονομία στην υποσαχάρια Αφρική. Έχει, τα τελευταία χρόνια σημαντική ανάπτυξη και εντυπωσιακή μείωση της φτώχειας. Οι μεγάλες επενδύσεις υποδομών που πραγματοποίησε, έχουν αρχίσει να αποδίδουν καρπούς και η παροχή δημόσιων υπηρεσιών, όπως η εκπαίδευση και η υγεία, έχει αυξηθεί δραματικά. Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για τη δυναμική διεξόδωση των ελληνικών επιχειρήσεων αλλά και σημαντικές ευκαιρίες για συνεργασίες σε τομείς όπως, ο αγροτικός, ο κατασκευαστικός, ο ενεργειακός, ο μηχανολογικός εξοπλισμός αλλά και των περιβαλλοντικών υπηρεσιών.

Στην επιχειρηματική αποστολή, συμμετείχαν 10 ελληνικές επιχειρήσεις από τους κλάδους των κατασκευών, της ενέργειας, των τροφίμων, των δομικών υλικών και των υπηρεσιών. Στο πλαίσιο της αποστολής, διοργανώθηκαν Επιχειρηματικά Φόρα σε Ναϊρόμπι και Αντίς Αμπέμπα, κατά τη διάρκεια των οποίων παρουσιάστηκαν οι επιχειρηματικές ευκαιρίες και στις δύο χώρες. Μετά τη συζήτηση, οι ελληνικές εταιρείες προχώρησαν σε προγραμματισμένες B2B συναντήσεις και στις δύο χώρες, με ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις, αλλά και επίσημους φορείς προώθησης της επιχειρηματικότητας. Κατά τη διάρκεια των Φόρα, ο ΣΕΒ υπέγραψε μνημόνια συνεργασίας με το Εθνικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Κένυας (KNCCI) και το Εμπορικό και Κλαδικό Επιμελητήριο της Αιθιοπίας (ECCSA). Επίσης, στο πλαίσιο της αποστολής πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με τους υφυπουργούς εξωτερικών στην Κένυα κ.

Ababu Namwamba και στην Αιθιοπία, Dr. Aklilu Hailemichael.

Μετά τις επισκέψεις στις δύο χώρες, ο Αντιπρόεδρος του ΣΕΒ, κ. Κωνσταντίνος Μπίτσιος, υπογράμμισε τη θετική πορεία των ελληνικών εξαγωγών, την οποία ο ΣΕΒ θα συνεχίζει να ενισχύει με τις επιχειρηματικές αποστολές που διοργανώνει, σε συνεργασία με άλλους φορείς και το Υπουργείο Εξωτερικών. Πρόσθεσε, ότι «και οι δύο χώρες βρίσκονται σε τροχιά ανάπτυξης και προσπαθούν τα τελευταία χρόνια να διαφοροποιήσουν τις οικονομίες τους. Αυτό σημαίνει ευκαιρίες για τις ελληνικές επιχειρήσεις, σε δύο αγορές με προοπτικές στους τομείς των κατασκευών, των οικοδομικών υλικών, των τροφίμων και των υπηρεσιών».

Στην αποστολή συμμετείχαν εκπρόσωποι από τις ακόλουθες, ελληνικές επιχειρήσεις, εκ των οποίων είναι και μέλη του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου.

4.β.: 7th Greek Exports Forum: Οι παράγοντες που διαμορφώνουν το μέλλον των ελληνικών εξαγωγών

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το **7th Greek Exports Forum**, το συνέδριο – θεσμός για τον εξαγωγικό τομέα, την Πέμπτη 09 Μαΐου 2019, στο Athenaeum InterContinental Athens Hotel, παρουσιάζοντας το αύριο των ελληνικών εξαγωγών και τις προϋποθέσεις για την απρόσκοπτη ανάπτυξή τους.

Το συνέδριο διοργανώθηκε φέτος για **έβδομη** συνεχόμενη χρονιά από την **Ένωση Διπλωματικών Υπαλλήλων Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων (ΕΝΔΥ ΟΕΥ)**, την **Ethos Events**, σε συνεργασία με το οικονομικό και επιχειρηματικό portal **banks.com.gr** και το περιοδικό **ΧΡΗΜΑ**, υπό την αιγίδα του **Υπουργείου Εξωτερικών**.

Το **Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο** παρείχε την αιγίδα του στην εκδήλωση και συμμετείχε στην παράλληλη δράση των B2B συμβουλευτικών συναντήσεων ελλήνων εξαγωγέων με εκπροσώπους του Επιμελητηρίου οι οποίοι παρείχαν πληροφορίες για τις προοπτικές και τις επενδυτικές ευκαιρίες στην Υποσαχάρια Αφρική. Ο κ. **Αλκης Ηλιάδης**, Μέλος Δ.Σ. του Ελληνο- Αφρικανικού Επιμελητηρίου έλαβε μέρος ως ομιλητής στο συνέδριο ενημερώνοντας τους παρευρισκομένους για τις επιχειρηματικές δυνατότητες στην Αφρικανική Ήπειρο.

Όπως ανέφερε κατά την έναρξη του συνεδρίου ο κ. **Δημήτριος Χαλεπίδης**, Πρόεδρος ΕΝΔΥ ΟΕΥ, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄, Διευθυντής, Β1 Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού, Υπουργείο Εξωτερικών, η ΕΝΔΥ ΟΕΥ αποτελεί έναν κλάδο του ελληνικού δημοσίου που

βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, χωρίς κανένα κόστος. Ενδεικτικά ανέφερε ότι πέρυσι η Υπηρεσία, ανταποκρίθηκε μέσω της ηλεκτρονικής της πύλης σε 7.800 αιτήματα.

Ο κ. **Λόης Λαμπριανίδης**, Γενικός Γραμματέας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων, Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης, αναφέρθηκε στον χαιρετισμό του στις βελτιώσεις που συντελούνται στον Αναπτυξιακό νόμο, στη νομοθετική διάταξη για την ενίσχυση επιχειρήσεων σε λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της χώρας, όπως και στη δημιουργία δομής στήριξης των ΜΜΕ, η οποία θα παρέχει ηλεκτρονικές υπηρεσίες μέσω φιλικής ψηφιακής πλατφόρμας και θα διαθέτει σημεία φυσικής παρουσίας στα Επιμελητήρια όλων των νομών για να απευθύνονται οι επιχειρήσεις.

Ο κ. **Χρήστος Σταϊκούρας**, Τομεάρχης Οικονομικών, Βουλευτής ΝΔ, πρ. Αναπλ. Υπουργός Οικονομικών, επεσήμανε στην ομιλία του ότι «η ανάπτυξη των τελευταίων ετών στον εξαγωγικό τομέα, έγινε από ανάγκη, λόγω της κατάρρευσης της εσωτερικής αγοράς, που ανάγκασε τις επιχειρήσεις να στραφούν στο εξωτερικό, σε μία περίοδο μάλιστα που η κυβέρνηση δεν ήταν φιλική μαζί τους». Ο ίδιος αναφέρθηκε εκτενώς στο σχέδιο που έχει εκπονήσει η Νέα Δημοκρατία, με στόχο να ενδυναμώσει την εγχώρια οικονομική δραστηριότητα, να τονώσει τις εξαγωγές και να συμβάλει στην προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων.

Για τον ρόλο της στρατηγικής στην ανάπτυξη των εξαγωγών της χώρας, μίλησε ο κ. **Νίκος Αρχοντής**, Project Expert in Export Promotion, GIZ, αναλύοντας το έργο που έχει αναλάβει ο φορέας, για την χάραξη και υλοποίηση σχεδιασμών και μεταρρυθμίσεων, με στόχο την προώθηση των εξαγωγών και την επίτευξη του στόχου για αύξηση του μεριδίου των εξαγωγών στο 50% του ΑΕΠ ως το 2025. Ειδικότερα, το σχέδιο υποστήριξης περιλαμβάνει την ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος Προώθησης Εξαγωγών (Agora), τη δημιουργία δομής Help-desk στο Enterprise Greece, πρόταση για την αξιοποίηση Μεθοδολογίας Αναγνώρισης Εξαγωγικών Προοπτικών σε συνεργασία με το ΚΕΠΕ, εγχειρίδια Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης & Συμβουλευτικής (εξαγωγικών) επιχειρήσεων, όπως και πρόταση συστήματος συντονισμού Χάραξης, Παρακολούθησης & Υλοποίησης δράσεων προώθησης εξαγωγών.

Η κυρία **Ελένη Σταθάτου**, Πρόεδρος ΔΣ, Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (Ο.Α.Ε.Π.), σημείωσε στην ομιλία της ότι ο Ο.Α.Ε.Π. δεν είναι κερδοσκοπικός Οργανισμός, αλλά στοχεύει στην ενίσχυση της εξωστρέφειας μικρών, μεσαίων αλλά και start up

εξαγωγικών επιχειρήσεων, ακόμα αν πρόκειται να πραγματοποιήσουν μια και μόνο εξαγωγή.

Επιπλέον ο Οργανισμός ασφαλίζει έναντι πολιτικού κινδύνου χώρες που αποφεύγουν άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις να ασφαλίσουν -κάτι που επίσης αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του Ο.Α.Ε.Π.-, όπως η Μαυριτανία, το Κόσοβο, η Κούβα, η υποσαχάρια Αφρική.

Ο Χρήστος Κώνστας, Head of Content, Ethos Media S.A. , καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους του 7th Greek Exports Forum

Στο πρώτο πάνελ, που πραγματοποιήθηκε με θέμα «Ο στρατηγικός ρόλος των εξαγωγών στο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας» και συντονιστή τον κ. Χρήστο Κώνστα, Head of Content της Ethos Media, ο κ. **Αλέξανδρος Μωραϊτάκης**, Πρόεδρος, NUNTIUS Χρηματοπιστηριακή ΑΕΠΕΥ, επεσήμανε την ανάγκη δημιουργίας ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στην χώρα, καθώς εκτίμησε ότι είναι δύσκολο να αναπτυχθούν οι εξαγωγές με τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές. Ο ίδιος πρότεινε την ανάπτυξη ειδικών οικονομικών ζωνών, στις οποίες θα ισχύουν χαμηλότεροι συντελεστές, αντίστοιχοι των γειτονικών χωρών.

Ο κ. **Αντώνης Γραβάνης**, Διευθυντής Αγροτικών Προϊόντων, Τροφίμων και Ποτών, Enterprise Greece, αναφέρθηκε στην αναβάθμιση των συστημάτων που συντελείται στον Οργανισμό και επεσήμανε την αναγκαιότητα συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς όπως είπε: «είμαστε πολύ λίγοι, για να είμαστε χωρισμένοι». Ο ίδιος τόνισε ότι πρέπει να αυξηθούν οι επενδύσεις, προκειμένου να διατηρηθεί το θετικό momentum των εξαγωγών.

Ο κ. **Χαλεπίδης** αναφέρθηκε σε τέσσερις παράγοντες που θα συμβάλλουν στη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης και στην δημιουργία προϊόντων που θα έχουν απήχηση στο εξωτερικό: επενδύσεις, ανθρώπινο δυναμικό, επιχειρηματικότητα, διεθνείς συνεργασίες. Όπως ο ίδιος ανέφερε: «Το να βρίσκουμε απλώς νέες αγορές δεν είναι πάντα σοφή ιδέα. Πρέπει να βρίσκουμε τις κατάλληλες αγορές για τα προϊόντα μας».

Ο κ. **Νίκος Αρχοντής** επεσήμανε τα δομικά προβλήματα που υπάρχουν στον εξαγωγικό χώρο, αναφέροντας ότι από τις 700.000 συνολικά ελληνικές επιχειρήσεις, μόνο οι 15.000 εξαγουν -ποσοστό που είναι μικρότερο του μέσου όρου της Ε.Ε.-, ενώ το 80% των ελληνικών εξαγωγών προέρχεται από 200 επιχειρήσεις. Σχετικά με τις επενδύσεις, ο κ. Αρχοντής ανέφερε ότι για κάθε δολάριο που επενδύεται, μπορούν να επιστρέψουν έως

και 10 δολάρια στην εγχώρια οικονομία.

Στο δεύτερο πάνελ, με θέμα «Προγράμματα Χρηματοδότησης, Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων και Factoring», ο κ. **Γιάννης Γκιώνης**, Εμπορικός Διευθυντής, Euler Hermes Hellas, ανέφερε ότι πέρα από την εξασφάλιση που παρέχει, η ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων αποτελεί αναπτυξιακό εργαλείο για τις επιχειρήσεις, σημειώνοντας ότι ένα στα τέσσερα συμβόλαια γίνεται για λόγους χρηματοδότησης.

Ο κ. **Νικόλαος Κεχαγιάογλου**, Διευθύνων Σύμβουλος, K2 Μεσίτες Ασφαλίσεων, αναφέρθηκε στα.. ψιλά γράμματα των ασφαλιστικών συμβολαίων και στις ασφαλιστικές ρήτρες που υπάρχουν, τονίζοντας ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να ασφαλίζονται σωστά. Όπως ανέφερε, πρωταγωνιστεί η ασφάλιση των μεταφορών, σημειώνοντας ότι υπάρχει διαφορετική ποιότητα κινδύνου για κάθε μέσο.

Ο κ. **Παντελής Λάμπρου**, Συνιδρυτής και Διευθύνων Σύμβουλος, Products & Investments, Business Management Consulting, ανέφερε ότι η κάθε επιχείρηση πρέπει να έχει την κατάλληλη οργάνωση και διαφάνεια, ώστε να είναι ελκυστική για τους ξένους συνεργάτες -πελάτες. «Ο επενδυτής ή πιστωτής αξιολογεί καλύτερα μια επιχείρηση η οποία είναι καλά ασφαλισμένη. Αυξάνεται η πιστοληπτική της ικανότητα», τόνισε ο κ. Λάμπρου.

Η κυρία **Ελένη Σταθάτου**, ανέφερε ότι το ασφαλιστικό συμβόλαιο εξασφαλίζει την χρηματοδότηση της εξαγωγής από την τράπεζα, ενώ επεσήμανε ότι πρέπει η κάθε επιχείρηση να αποκτήσει ασφαλιστική συνείδηση.

Το Κοινό Ημερολόγιο Δράσεων Εξωστρέφειας παρουσίασε η κυρία **Έλενα Μακρυπίδη**, Γραμματέας ΟΕΥ Α', Β1 Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού, Υπουργείο Εξωτερικών, ως ένα σημαντικό εργαλείο υποστήριξης της εξωστρέφειας. Το συγκεκριμένο μέσο, όπως αναφέρθηκε, προσφέρει συγκριτική αξιολόγηση ξένων αγορών για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τη σπουδαιότητα τους για τον εξωστρεφή τομέα της ελληνικής οικονομίας. Είναι ενδεικτικό ότι για το 2019 το Ημερολόγιο περιλαμβάνει ήδη 415 δράσεις, σε περισσότερες από 70 χώρες.

Στο τρίτο πάνελ που είχε θέμα «Μέσα για την υποστήριξη και διείσδυση των προϊόντων στις διεθνείς αγορές (Ηλεκτρονικό Εμπόριο, Πιστοποίηση, Marketing, ECommerce, Υπηρεσίες HR, Μεταφορές, Logistics)» και συντόνισε ο αναλυτής διεθνών αγορών, κ. **Κωνσταντίνος Γκράβας**, ο κ. **Χαράλαμπος Καζαντζίδης**, Διευθύνων Σύμβουλος, ManpowerGroup Ελλάδας, χαρακτήρισε το brain drain ως την μεγαλύτερη πρόκληση που

αντιμετώπισε η χώρα κατά την οικονομική κρίση, αναφέροντας ότι την τελευταία τριετία τουλάχιστον 450 χιλ. εργαζόμενοι αναζήτησαν εργασία στο εξωτερικό.

Ο κ. **Μάνος Κουμαντάκης**, Head of Consulting, Convert Group, αναφέρθηκε στις διασυνοριακές πωλήσεις μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου, σημειώνοντας ότι «την μεγάλη δύναμη των market places δεν την έχουμε καταλάβει ακόμα στη χώρα, γιατί δεν έχει έρθει κάποια μεγάλη πλατφόρμα. Θα έρθει όμως. Είναι θέμα χρόνου». Ο ίδιος επεσήμανε ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο παρουσιάζει διψήφιους ρυθμούς ανάπτυξης.

Ο κ. **Δημήτρης Χρήστου**, Director, Market Development, GS1 Association Greece, αναφέρθηκε στην μοναδικότητα των κωδικών της GS1 σε παγκόσμιο επίπεδο, οι οποίοι διασφαλίζουν συμβατότητα με όλα τα συστήματα και για οποιοδήποτε προϊόν διακινείται στην εφοδιαστική αλυσίδα. Όπως είπε: «Πολλοί στην Ελλάδα δεν έχουν καταλάβει ακόμη την σπουδαιότητα ύπαρξης ενός μοναδικού κωδικού».

Η κυρία **Νανά Ιωακειμίδου**, Chief Commercial Officer, Generation Y, αναφέρθηκε στα βήματα για την ανάπτυξη των εξαγωγών σε digital περιβάλλον, σημειώνοντας ότι χρειάζεται στόχευση, ανά χώρα και προϊόν. Αυτοί οι δύο παράγοντες σε συνδυασμό με τους προσδοκώμενους όγκους πωλήσεων, καθορίζουν και το budget, ανέφερε η ίδια.

Ο κ. **Δημήτρης Καραβασίλης**, Founder & CEO, DK Marketing Consultants, αναφέρθηκε στην ανάγκη ανάπτυξης των δεξιοτήτων των πτυχιούχων που διαθέτει η χώρα, καθώς όπως ανέφερε, λειτουργούν κυρίως σε θεωρητικό επίπεδο. Όπως είπε: «Η λεπτομέρεια κάνει την διαφορά. Χρειάζεται συνέπεια, άνοιγμα στην επιμόρφωση και εμπιστοσύνη στους ειδικούς».

Ο κ. **Κωνσταντίνος Ν. Γιαννίδης**, Πρόεδρος, ΕλληνοΚινεζικό Εμπορικό Βιομηχανικό Τουριστικό και Ναυτιλιακό Επιμελητήριο, στην ομιλία του με τίτλο «Ελληνική Δημοκρατία – Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας: Μια Ζώνη Ένας Δρόμος», αναφέρθηκε στις ευκαιρίες που παρουσιάζει η αγορά της Κίνας για τους Έλληνες εξαγωγείς, όπως και στις επενδύσεις για τις οποίες ενδιαφέρονται να πραγματοποιήσουν Κινέζοι στη χώρα μας, σε τομείς όπως λιμάνια, αεροδρόμια, ενέργεια, τουρισμό, ξενοδοχεία, real estate και ναυτιλία.

Ο κ. **Rashad Mabger**, Γενικός Γραμματέας, Αραβο-Ελληνικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Αναπτύξεως & Επίτιμος Πρόξενος της Υεμένης στην Ελλάδα, στην ομιλία του «Greece and the Arab World: Exploring the Full Potential of our Business Relations», ανέφερε ότι η αραβική αγορά είναι ανοιχτή και οι περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις που εξάγουν

εκεί, πετυχαίνουν. Ο ίδιος εντοπίζει ευκαιρίες στους τομείς της τεχνολογίας, ενέργειας και τροφίμων.

Η κυρία **Άννα Καλλιάνη**, Πρόεδρος, Ελληνοβρετανικό Εμπορικό Επιμελητήριο, ανέφερε ότι στόχος του Επιμελητηρίου είναι η ενίσχυση του brand name της Ελλάδας. Προς την κατεύθυνση αυτή πραγματοποιείται σειρά επαφών που θα διασφαλίσει την απρόσκοπτη συνέχιση των εμπορικών συναλλαγών, ακόμη και μετά το Brexit, εφόσον αυτό υλοποιηθεί.

Ο κ. **Άλκης Ν. Ηλιάδης**, Οικονομολόγος Msc Οικ. Παν. Αθηνών, Αντιπρόεδρος, Ελληνο-αφρικανικό Επιμελητήριο Εμπορίου & Ανάπτυξης, στην ομιλία του με θέμα «Η Αφρικανική Ήπειρος, ένας ελκυστικός επιχειρηματικός προορισμός», ανέφερε ότι η Αφρική αποτελεί μια σπουδαία διέξοδο για την χειμαζόμενη ελληνική οικονομία. «Πρέπει να επιλέξουν προσεκτικά την αγορά που σκοπεύουν να δραστηριοποιηθούν, όπως και τα τοπικά στελέχη στα οποία θα στηριχθούν. Η Αφρική είναι τεράστια περιοχή, επομένως δεν μπορείς να δραστηριοποιηθείς σε όλη την ήπειρο με μιας», ανέφερε.

Ο κ. **Φώτης Προβατάς**, Πρόεδρος, Επιμελητήριο Ελληνο-Κινεζικής Οικονομικής Συνεργασίας, Πρώην Αντιδήμαρχος και Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Αθηναίων παρουσίασε το Επιμελητήριο Ελληνο-Κινεζικής Οικονομικής Συνεργασίας και ανακοίνωσε ότι σχεδιάζουν την λειτουργία δύο νέων παραρτημάτων σε Πεκίνο και Σαγκάη.

Ο κ. **Βενιζέλος-Βασίλης Γ. Κατσικέας**, Πρόεδρος, Ελληνο-Κενυατικό Επιμελητήριο Βιομηχανίας, Εμπορίου, Ανάπτυξης, Τουρισμού & Πολιτισμού, Πρόεδρος, VGK Group Int'l Inc., στην ομιλία του με θέμα «Κένυα: Αναπτυξιακό πλάνο 2019-2022 – Ευκαιρίες για τις Ελληνικές επιχειρήσεις», τόνισε ότι η Κένυα αποτελεί το hub της Αφρικής, με ευκαιρίες στο real estate, βιομηχανία και ενέργεια.

Στο τέταρτο πάνελ με θέμα «Οι αγορές που παρουσιάζουν εξαγωγικό ενδιαφέρον – Τα νέα δεδομένα που δημιουργούν Brexit και Β. Μακεδονία», ο κ. **Παναγιώτης Χασάπης**, Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος, Σύνδεσμος Εξαγωγέων -ΣΕΒΕ, αναφέρθηκε στους κινδύνους και τα νέα δεδομένα που εγκυμονεί το Brexit και η Β. Μακεδονία για τα ελληνικά προϊόντα. Ο ίδιος ανέφερε ότι η αφρικανική ήπειρος θα επικεντρώσει την προσεχή δεκαετία το εξαγωγικό ενδιαφέρον.

Ο κ. **Άγγελος (Ευάγγελος) Συρίγος**, Νομικός, Αν. Καθηγητής του Διεθνούς Δικαίου και της Εξωτερικής Πολιτικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο – Υποψήφιος Βουλευτής με τη Νέα Δημοκρατία στην Α' Αθηνών, τόνισε ότι η συμφωνία των Πρεσπών δημιουργεί νέα

προβλήματα, αντί να λύνει, επισημαίνοντας ότι η διαδικασία για την χρήση του όρου «μακεδονικό» δεν αποτελεί απλή διαδικασία.

Ο κ. **Αντώνιος Κατεπόδης**, Διευθυντής, Β8 Διεύθυνση Επιχειρηματικής Ανάπτυξης, Υπουργείο Εξωτερικών, σημείωσε ότι το Brexit έχει διαφοροποιήσει τα δεδομένα και αναμένεται να υπάρξει μία μεταβατική περίοδος μέχρι η υπογραφεί συμφωνία με την Ε.Ε.

Ο κ. **Διονύσης Πρωτοπαπάς**, Σύμβουλος Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Α', Β5 Διεύθυνση Επιχειρηματικής Ανάπτυξης, Υπουργείο Εξωτερικών, ανέφερε ότι οι αναδυόμενοι γίγαντες της προσεχούς δεκαετίας θα είναι η Ινδονησία, Αίγυπτος και ακολούθως η Τουρκία.

4.γ. Ημερίδα σε Αθήνα & Θεσσαλονίκη: Επενδυτικές εμπειρίες και ευκαιρίες από την Υπο-σαχάρια Αφρική

Δυναμώνουν οι διμερείς εμπορικές σχέσεις ανάμεσα σε Ελλάδα και χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στην ενημερωτική ημερίδα για τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες επιχειρηματικής παρουσίας στην αφρικανική ήπειρο. Επιχειρηματίες και επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται σε χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής μίλησαν για την εμπειρία τους και για όσα πρέπει να προσέξουν οι ενδιαφερόμενοι. Η ημερίδα ήταν μια πρωτοβουλία του **Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου και Ανάπτυξης** και **Ελληνο γερμανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου** σε συνεργασία με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, τον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Ελλάδας και τον Σύνδεσμο Εξαγωγέων και πραγματοποιήθηκε σε αίθουσα του ΔΙΚΕΜΕΣ στην Αθήνα και στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΕΒΕΘ αντίστοιχα, στο πλαίσιο των δράσεων υποστήριξης της επιχειρηματικής εξωστρέφειας.

Οι εξαγωγές της Ελλάδας στην Αφρική αγγίζουν τα 80 εκατ. ευρώ ετησίως με τα περισσότερα προϊόντα να είναι ηλεκτρικές συσκευές, φάρμακα αλλά και τρόφιμα, όπως σημείωσε ο αντιπρόεδρος του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου, Βασίλης Τακάς. Η Ελλάδα, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε ο κ. Τακάς, εισάγει προϊόντα από την Αφρική αξίας 65 εκατ. ευρώ. Οι εισαγωγές από την Αφρική αφορούν κυρίως ανταλλακτικά αυτοκινήτων, μέταλλα, φρούτα αλλά και ψάρια. «Στην Υποσαχάρια Αφρική τα ελληνικά προϊόντα, λόγω του επιπέδου ανάπτυξης, είναι πραγματικά ανταγωνιστικά» ανέφερε ο αντιπρόεδρος του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου.

Παράλληλα, ο κ. Τακάς παρουσίασε το επενδυτικό πλαίσιο της Νότιας Αφρικής, την οποία χαρακτήρισε ως επιχειρηματικό κόμβο. «Η Νότια Αφρική είναι τοποθετημένη στο κέντρο των θαλάσσιων δρόμων, έτσι τα προϊόντα που παράγονται ή μεταφέρονται εκεί μπορούν να φτάσουν γρήγορα σε όλες τις γωνιές του κόσμου» εξήγησε. Η γεωργία και ο αγροτικός τομέας, η εξόρυξη και η επεξεργασία ορυκτών, η βιομηχανία, οι υποδομές και η πληροφορική είναι κάποιοι από τους κλάδους που προσφέρονται για επιχειρηματική δράση στην Νότια Αφρική. Η χώρα, σύμφωνα με τους ομιλητές της ημερίδας, έχει το ασφαλέστερο περιβάλλον από τις υπόλοιπες, ενώ είναι η μοναδική στην ήπειρο που έχει απαλλαγή διπλής φορολογίας για τους Έλληνες επιχειρηματίες. «Υπάρχει σύγχρονο τραπεζικό σύστημα και η νέα ηγεσία ελευθερώνει συνεχώς την οικονομία» υπογράμμισε ο κ. Τακάς, τονίζοντας πως «πολιτικά πάντα έχουμε ισχυρούς δεσμούς με την Νότια Αφρική, καθώς έχουμε και κοινές στάσεις σε μεγάλα παγκόσμια γεγονότα». Οι συνθήκες αυτές ευνοούν τον ελληνικό επιχειρηματικό κόσμο, ενώ οι περίπου 60.000 Έλληνες ομογενείς που κατοικούν στη χώρα, «μπορούν να λειτουργήσουν ως γέφυρα σε όσους θέλουν να επενδύσουν εκεί». Ο αντιπρόεδρος του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου, επισήμανε πως στην Αφρική υπάρχουν πολλές οικονομικές ζώνες, αλλά έχει αρχίσει η προσπάθεια ενοποίησης τους, ώστε να δημιουργηθεί μια ενιαία και τεράστια αφρικανική αγορά.

Την οικονομία και τις ευκαιρίες που υπάρχουν στη Ζάμπια, παρουσίασε στην ημερίδα ο πρόεδρος του Ελληνο-Ζαμπιανού Επιμελητηρίου, Δημήτρης Λουκάς. «Η Ζάμπια είναι μικρότερη από την Νιγηρία και την Νότια Αφρική αλλά έχει χαρακτηριστικά που μπορούν οι Έλληνες να δραστηριοποιηθούν» ανέφερε. Σύμφωνα με τον ίδιο, μπορεί να μην έχει λιμάνια η χώρα, αλλά το μεγάλο πλεονέκτημα της είναι ότι «συνορεύει με οκτώ χώρες, έχοντας κομβικό ρόλο στην περιοχή».

Ο κ. Λουκάς σημείωσε πως η Ζάμπια είναι τρεις φορές μεγαλύτερη από την Ελλάδα, με 17 εκατ. κατοίκους, «ωστόσο ο πληθυσμός και η μεσαία τάξη αυξάνονται συνεχώς». Όπως και στις περισσότερες χώρες, έτσι και στη Ζάμπια, η εξόρυξη φυσικών πόρων είναι βασικός παράγοντας της οικονομίας. Όμως, η χώρα παρουσιάζει ισχυρή αυτάρκεια στον πρωτογενή τομέα. Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα ο πρόεδρος του Ελληνο-Ζαμπιανού Επιμελητηρίου ανέφερε την εκτροφή βοοειδών και των προϊόντων που παράγονται από αυτά. Επίσης, έντονη είναι η εμπορική δράση στην μεταποίηση προϊόντων. Αυτό όμως που τόνισε ο κ. Λουκάς είναι οι ευκαιρίες που παρουσιάζονται στο real estate, που κινείτε

σε τιμές «αγγλικής λογικής ». «Οι περισσότερες κατασκευές είναι ισόγειες και δεν βλέπουμε πολυώροφα κτίρια, αλλά περισσότερο κτίρια τύπου mall. Όλες οι κατασκευές λόγω κλίματος είναι ελαφριές» σημείωσε.

Τις επενδυτικές ευκαιρίες στη Νιγηρία, παρουσίασε στην ημερίδα από την πλευρά της η Mary Ozonwanji, Senior Counsellor, Political/Economic/ Trade & Investment της πρεσβείας της Νιγηρίας στην Ελλάδα. Η Νιγηρία αποτελεί την πολυπληθέστερη χώρα στην Αφρική, καθώς ο πληθυσμός της αγγίζει τα 190 εκατ. Έχοντας από τις πρώτες θέσεις στην οικονομία της Αφρικής, βρίσκεται όγδοη στη κατάταξη με τις χώρες που παράγουν πετρέλαιο σε όλο τον κόσμο, ενώ οι φυσικοί της πόροι χαρακτηρίζονται ανεξάντλητοι. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σημαντική ανάπτυξη στον τομέα των υπηρεσιών αλλά και της μεταποίησης. Η Mary Ozonwanji, τόνισε πως ήδη πολλές μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις έχουν εγκαταστάσεις στην χώρα, καθώς οι ευκαιρίες που παρουσιάζονται είναι αρκετές. Να σημειωθεί πως το ευνοϊκό φορολογικό πλαίσιο της χώρας, λειτουργεί ως επενδυτικό κίνητρο και πολλαπλασιάζει τα οφέλη.

Στην ημερίδα, τις εμπειρίες και στοιχεία από την δραστηριότητά τους στην Υποσαχάρια Αφρική μοιράστηκαν και ο Γιώργος Βαράγκας, Project Director της «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.» και ο διευθύνων σύμβουλος της «OLYMPIA ELECTRONICS», Δημήτρης Λακασάς. Από την μεριά τους τόνισαν, πως πρέπει ο κάθε επενδυτής να είναι καλά προετοιμασμένος πριν βρεθεί σε αφρικανική χώρα, να γνωρίζει τις συνθήκες που επικρατούν σε κάθε επενδυτικό περιβάλλον και να εστιάσει σε συγκεκριμένες αγορές.

4δ. Εκδήλωση ΣΕΒ για τις επιχειρηματικές ευκαιρίες στη Ζάμπια»

Η ενίσχυση των εμπορικών σχέσεων της Ελλάδας με τη Ζάμπια και η αναζήτηση ευκαιριών συνεργασίας ήταν το αντικείμενο της ενημερωτικής εκδήλωσης στο πλαίσιο των Δράσεων Εξωστρέφειας «ExportReady» του **ΣΕΒ**, που πραγματοποιήθηκε στα Γραφεία του Συνδέσμου, την Τρίτη, 16 Ιουλίου. Η εκδήλωση συνδιοργανώθηκε με το **Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Ανάπτυξης**, το Προξενείο της Ζάμπια στην Ελλάδα, με την υποστήριξη της Eurobank και του Ελληνο-Ζαμπιανού Επιμελητηρίου και πραγματοποιήθηκε ενόψει της επιχειρηματικής αποστολής που διοργανώνουν οι ανωτέρω φορείς στη Ζάμπια, το Δεκέμβριο του 2019. Την εκδήλωση χαιρέτισαν ο κ. Άλκης Ηλιάδης, Αντιπρόεδρος του Ελληνο-Αφρικανικού Επιμελητηρίου, και ο κ. Διονύσης

Πρωτοπαπάς, Σύμβουλος Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Α' της Β5 Διεύθυνσης του Υπουργείου Εξωτερικών.

Η Πρόξενος της Ζάμπιας στην Ελλάδα, κα. Rose Chizi , παρουσίασε το οικονομικό περιβάλλον της χώρας και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες που αναδύονται για τις Ελληνικές επιχειρήσεις. Όπως τόνισε η οικονομία της Ζάμπια, σύμφωνα και με την UNCTAD, συνέχισε να αναπτύσσεται με ρυθμό 3,7% το 2018, ενώ και ως αποτέλεσμα των μεταρρυθμίσεων της τελευταίας διετίας, έχει βελτιωθεί δραστικά η ανταγωνιστικότητα της χώρας, οι δε άμεσες ξένες επενδύσεις, συνεχίζουν να αυξάνονται, αγγίζοντας τα 314εκ.USD το πρώτο τρίμηνο του 2019. Τέλος επισήμανε ότι η χώρα διαθέτει ορυκτό πλούτο, με την παραγωγή χαλκού να αντιπροσωπεύει το 70% της Αφρικανικής ηπείρου, και τον χαλκό να αποτελεί το 60% των εξαγωγών της.

4.ε. Επιχειρηματική Αποστολή σε Ζάμπια και Τανζανία 1-5 Δεκεμβρίου 2019

Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η επιχειρηματική αποστολή που διοργάνωσε ο **ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών** και το **Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Ανάπτυξης** στην Ζάμπια και την Τανζανία. Την αποστολή συνόδευσε ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών, Μ. Βαρβιτσιώτης. Στην επιχειρηματική αποστολή συμμετείχαν 11ελληνικές επιχειρήσεις από τους κλάδους των κατασκευών, των τροφίμων, της ενέργειας και των υπηρεσιών.

Στην Ζάμπια σε συνεργασία με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Ζάμπια, το Ελληνικό Προξενείο και την εταιρεία Cable Kings Limited, διοργανώθηκε Ελληνο-Ζαμπιανό επιχειρηματικό forum, με την ευκαιρία του οποίου υπεγράφη μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του ΣΕΒ και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Ζάμπιας. Ακολούθησαν 80 προγραμματισμένες B2B συναντήσεις. Ο αναπληρωτής υπουργός είχε κατ' ιδίαν συνάντηση με τον υπουργό Εξωτερικών Ζάμπιας, Joseph Malanji, με τον οποίο είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν για τις δυνατότητες που υπάρχουν σχετικά με την αύξηση του διμερούς εμπορίου και των επενδυτικών ευκαιριών, που ανοίγονται για τις ελληνικές επιχειρήσεις στη χώρα του.

Κατά το δεύτερο μέρος της αποστολής στην Τανζανία, διοργανώθηκε Ελληνο-Τανζανικό επιχειρηματικό Φόρουμ, σε συνεργασία με τη Confederation of Tanzania Industries και τη υποστήριξη της Ελληνικής Κοινότητας της Τανζανίας και της εταιρείας Knauf Gypsum Tanzania Ltd. Υπεγράφη μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του ΣΕΒ και της Συνομοσπονδίας

Βιομηχανιών της Τανζανίας, ενώ ακολούθησαν 90 προγραμματισμένες B2B συναντήσεις. Στο περιθώριο της επίσκεψης, ο ΑΝΥΠΕΞ, Μ. Βαρβιτσιώτης και ο Αντιπρόεδρος ΣΕΒ, Κωνσταντίνος Μπίτσιος συναντήθηκαν με τον Υπουργό Εξωτερικών της Τανζανίας, Ρ. Kabudi.

Με την ολοκλήρωση της αποστολής, ο Αντιπρόεδρος του ΣΕΒ, Κ. Μπίτσιος επισήμανε τις θετικές προοπτικές για τις ελληνικές επιχειρήσεις στις δυο αυτές χώρες, αλλά και γενικότερα στην Υποσαχάρια Αφρική.

5. Άλλες Δράσεις

5.α. Συνεργασίες με Άτομα-Συνδέσμους στην Αφρική

Το Επιμελητήριο συνεχίζει την προσπάθεια σειράς νέων επαφών με Επιμελητήρια Αφρικανικών χωρών αποστέλλοντας επιστολές με πρόταση συνεργασίας, καθώς και την προσπάθεια εντοπισμού ατόμων –συνδέσμων (contact persons) σε χώρες της Αφρικής. Σήμερα το Επιμελητήριο έχει αποκτήσει άτομα-συνδέσμους στην Αιθιοπία, Αίγυπτο, Γκάνα, Καμερούν, Κένυα, Μαδαγασκάρη, Μπουρούντι, Μποτσουάνα, Νιγηρία, Ν. Αφρική, Τανζανία, Ουγκάντα.

5.β. Επαφή- Συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών

Το Επιμελητήριο συνεχίζει την επικοινωνία με το Υπουργείο Εξωτερικών και συνδράμει με εισηγήσεις και ενημερωτικές μελέτες σχετικά με κλάδους-τομείς ενδιαφέροντος που δύναται να εκπροσωπηθούν σε επιχειρηματικές αποστολές.

5.γ. Επαφή με Διμερή Επιμελητήρια & Επιμελητήρια

Το Επιμελητήριο συνεχίζει την σειρά επαφών Συνεργασίας με Επιμελητήρια άλλων Διμερών χωρών στην Αθήνα όπως το Ελληνο-Αραβικό, το Ελληνο-Γερμανικό, το Ελληνο-Ιταλικό και το Ελληνο-Γαλλικό Επιμελητήριο.

5.δ. Συμμετοχή σε συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Επιχειρηματικού Συμβουλίου για την Αφρική (EBCAM)

Ο Πρόεδρος και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου παραβρεθήκαν στα Διοικητικά Συμβούλια που πραγματοποιήθηκαν στην Βουδαπέστη και στο Παρίσι.

Το Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο είναι Τακτικό Μέλος του Οργανισμού, έχει ουσιαστική πρόσβαση σε σημαντική πληροφόρηση και εκδηλώσεις σε Ευρώ-Αφρικανικό επίπεδο και συνεργάζεται με τα λοιπά μέλη του Οργανισμού, με σκοπό την προώθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των μελών του.

5.ε. Εκπόνηση Μελετών χωρών Αφρικής

Στα πλαίσια της προσπάθειας του Επιμελητηρίου για την στήριξη και υποβοήθηση Ελλήνων επιχειρηματιών για πρόσβαση στις χώρες της Αφρικής εντάσσεται και η εκπόνηση των country profiles - μελετών που έχει ήδη εντάξει το Επιμελητήριο στις δραστηριότητές του.

Οι μελέτες αυτές έχουν στόχο την παροχή βασικών πληροφοριών για το οικονομικό, πολιτικό, και θεσμικό περιβάλλον των χωρών αυτών, στοιχεία που είναι απαραίτητα και απόλυτα αναγκαία σε κάθε εν δυνάμει επενδυτή/επιχειρηματία που διερευνά την δυνατότητα επέκτασης σε αυτές τις αγορές.

Οι μελέτες για την Γκάνα, την Ρουάντα, την Αγκόλα την Αιθιοπία και την Νιγηρία έχουν ήδη αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Επιμελητηρίου.